

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
228. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1932. évi október 6

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai széküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta után történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszédő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Halálsorompók

Írta: ZÁGONI DEZSŐ

Az életutak nem olyan simák, ahogy azt mi, fiatalon elképzeltük. Az élet útját sorompók zárják el. Van, amelyik könnyen emelkedik, a legtöbb nehezen, de akad olyan is, amelyik sohse nyílik meg.

Kisebbségi életutainkat majdnem teljesen ezek a soha meg nem nyíló akadályok fesszik keresztbe. Emelni akarjuk mi ezeket a vasrudakat, kinlódunk, verejtékezünk, — de csak nem bírnak velük. Megtorpanunk — megállunk és fájó szemmel nézzük a mások, a többségi élet útját, ahol maguktól emelkednek fel a sorompók. A többségi nemzet fiai számára sima az út. Olyan, amilyenek mi hajdan a magunkét elgondoltuk.

A szomszéd uton haladnak előre az utasok. Vigan, boldogan, nevetve. Nekik a sorompók, az életsorompók.

De mi kifáradva, összetörve, megadjuk magunkat a sorsunknak. S nem csodálkozhatunk senki rajtunk, ha a mi sorompónkban a halál sorompóit látjuk.

Hogy akadnak mégis közöttünk olyanok, akik áttévednek arra az útra, ahol könnyen nyílnak a sorompók — nem irigyeljük. Könyves szemmel ugyan, de örülni tudunk. Legalább van egy-két ember, a mi fajtánkból is, aki boldogul, aki halad előre, mindig csak előre és igyekszik elérni a boldogulást, amelyikhez nekünk is jussunk van.

Tudtunk mi örülni tizennégy éven át, ha valamelyikünk hivatalba jutott, ha állami szolgálatba került, ha rendelést kapott, vagy ha sikerült neki valamiféle üzlet. De annál fájóbb volt azt látni, amikor ezek az emberek leszorultak a sima útról és összetörve mögénk kerültek. Ilyenek lettek a volt tisztviselők, akiket csak addig tűrték meg az állásokban, amíg másokat betanítottak. Ilyennekké váltak a kereskedők, iparosok, akikről egy szép napon megvonták a kereseti lehetőséget s akiknek az adóvégrehajtok egy szép napon kidobolták a műhelyeikből a szerszámot. Mögénk kerültek a nyugdíjasok is, akik hónapok hosszu sora óta reszkette várják a jogos illetményeiket s akikben már nincs erő ahhoz, hogy nekifeküdjenek és velünk együtt felemelni próbálják a halálsorompót. A hátunk mögött halljuk morajlani fiatalságunk felháborodását, ahogy keservesen, szemrehányóan követelik a maguk jussát az élethez. Gyerekeink sirása is fel-feltör. Sikoltva, jajgatva beléforodnak a füllünkbe, az agyunkba: „És mi lesz majd velünk?”

S mi csak állunk. Mozdulatlanul. És nincs erőnk, hogy a sorompót megmozdithassuk. És nincs hitünk, hogy bigyünk abban: valamikor talán mégis csak megemelődik ez a halálud és a tömeg, ez az elzárt, visszatarított, az élethez görcsösen ragaszkodó kisebbség egyszer csak meginduljon a maga útján.

De nagy ritkán kikel bennünk a reménykedés gondosan ápolts csirája. Olyankor, amidőn néha-néha a másik útra is lezuhan a sorompó és elzárja az utat. Ahogy most is. A mikor beérkezett hozzánk az a szomorú hír, hogy a 144-es pályán, bizonyos Soanca Ávram megfélemezett a köteleltségéről. Ott, Homoródkőhalomnál, ahol derékba szelte ketté az autóbust a rohanó vonat. S bár egy csmó ember lelte halálát azért, mert Soanca Ávram nem értette a dolgát, mert megfélemezett a vasuti sorompók leengedéséről, mert lelkiismeretlen volt, mert nem volt odavaló, mi megállapítjuk, hogy az agyongázolt emberek vércseppjeiből az élet igazsága fakadt ki: csakis az arravalóság és nem a faji hovatartozandóság lehet vezérlő gondolat egy országban. Az élet igazsága előbb-utóbb diadalmasodik. Mint ahogy a halálnál mindig erősebb az élet.

Mert Vasutas Jánost hiába dobták ki a 144-es örházból, amiért nem tudta az állam nyelvét. Vasutas János életet vitt bele a mester-

„Nem törődünk a versaillesi szerződéssel”

Németország mindenesetre fegyverkezik, akár tetszik a nagy hatalmaknak, akár nem

Páris, október 4

Egyik lap berlini tudósítója intervjut közöl Rehberg ismert és befolyásos német nagyparostól, akit politikai körökben is jól ismernek. A gváros a következő szencziós nyilatkozatot tette:

A Papen-kormány elszánta magát, hogy elejétől-végig megvalósítja kitűzött céljait. Mi tudjuk, hogy az általános leszerelés nem egyéb utópianál s ezért Németország felfegyverkezik, bármi történjék is, akár hozzájárulnak ehhez a többi hatalmak, akár nem.

— De hogyan? — vetette közbe a francia újságíró.

— Miliciát létesítünk, amelyet ellátunk a legmodernebb felszereléssel és hadianyagokkal, a mai harcászat minden ágából. Végül pedig visszaállítjuk az általános hadikötelezettséget.

— És a versaillesi szerződés?

— Azzal nem törődünk. Papen már ki-nyújtotta egyszer kezét Herriot felé és felajánlotta, hogy kössük meg a katonai szerződést. Közvetlen tárgyalások után megegyezésre juthatna a két állam. Herriot azonban visszautasította az ajánlatot s így szabadságunkban áll a magunk útjain járni.

A cikk óriási feltűnést keltett Párisban.

A nagyhatalmak diplomáciai bojkottra készülnek?

Páris, október 4.

Amióta Németország kesztyűt dobott a leszerelési konferenciának, a francia diplomácia lázasan dolgozik, hogy az összes hatalmakat blokkba tömörítse a tábornokok fenyegetően fellépő birodalma ellen. Mint Anglia és Olaszország magatartásából látható, a francia akció sikerrel is biztat. A párisi „Matin” azt a szencziós hírt röpti világgá hogy Franciaország, Anglia és Amerika megegyeztek, hogy diplomáciailag bojkottálják Németországot. A „Petit Parisien” szerint a nagyhatalmak — természetesen Németország nélkül — a legrövidebb időn belül új biztonsági és leszerelési egyezményt írnak alá.

Gömbös, munkában

Olcsóbb lesz a vasút, posta, telefon — Megvonja a kormánylapok subvencióját — Leszállítja a miniszterek és képviselők illetményeit

Budapest, október 4.

Gömbös Gyula és kormánya eskületét keddre tüzte ki a kormányzó. Gömbös most már teljes erővel munkához lát, hogy tervezett nagyszabásu programját végrehajtsa.

A múlt héten bejelentett rádióbeszédet kedden este hét órakor mondja el a miniszterelnök. A beszédben, mint előre jeleztük, Gömbös részletesen ismerteti azt a száz pontot, amely gazdasági, szociális és közigazgatási reformjait tartalmazza. A miniszterelnök azonban továbbra is közvetlen érintkezésben akar maradni a közvéleménnyel és ecélből a rádióbeszéd után már szerdán népgyűlést tart. Gömbös szerdán este a Kossuth-téren intéz

beszédet a néphez. A különböző társadalmi egyesületek bejelentették, hogy legalább ötvenezer embert vonultatnak fel.

Egyik budapesti lap értesülése szerint az új kormány első intézkedései közé tartozik az összes közüzemi illetékek leszállítása. Olcsóbb lesz a vasút, posta, telefon, stb. Annak is híre jár, hogy a kormánylapok subvencióját megvonják. Leszállítják az államtitkárok és képviselők illetményeit is. Általában az intézkedéseket megelőző hírekből nagyszabásu takarékosági program körvonalai bontakoznak ki.

Az új miniszterelnök számos szerencse-kíváncsiat tartalmazó táviratot kapott az ország különböző részeiből.

ségébe és köteleltségudást, amikor a sorompót mindig leengedte, ha jött a vonat.

A vonat sohse kérdezte, hogy milyen nyelven beszélt a 144-es pályán. Se régen, se most. De hozzászokott, hogy amikor átszelte a poros országutat, amelyiken autó robogott, kocsis haladt, vagy ember járt, — a sorompót leeresztve látta. És rend volt a pályán és híre volt a vasutnak. Jó híre. És jó híre volt ezen a jó vasuton keresztül az országnak is. Ahogy egy ország jóhírére nemcsak a Vasutas Jánosok, de a Köztisztviselő Péterek, Postás Pálok, Iparos Istvánok és Kereskedő Józsefek is biztosítják, — ha értik a dolgukat. A hang-

súly ezen van: értik a dolgukat. Egész emberek valók ma mindenhol. Legyenek ezek Juonok, vagy Jánosok, ilyen egész emberekre van szüksége Romániának is. Ezért volt bűn nemcsak velünk, magyar kisebbséggel, de magával az állammal szemben is az, hogy a munkás, becsületes és hozzáértő embereket egymás után dobálták ki az állásokból, — csak azért, mert nem tudták az állam nyelvét.

De mindezeket hiába írtuk le egy évtizede. Hiába mutattunk rá, hogy ez a rendszer egyszerűen megbosszulja magát és az ország is kárát vallja ennek a rövidlátó, sovíniszta

A kamarában a külföldi adósságok konvertálását követelték

A haza érdekében:
tessék kevesebbet beszélni!

Bukarest, október 4.

A kamara kedd délelőtti ülése Pop-Cicio elnök érdekes szövegével kezdődik. A kamara elnöke arra kérte fel ismételtlen a honatvák, hazafias érzéseikre hivatkozva, hogy beszédeiket fogják rövidebbre, kerüljék a személyes vitákat és ezzel is tegyék lehetővé, hogy a rendkívüli ülésszakot végre befejezhessék. Hiszen a konverzió módosítását szeptember 16-án terjesztették be bizottságok elé, amelyek tíz napig vitáztak és a plénum előtt is már 30 szónok szólott a javaslatához.

Bratianu György élesen bírálja a javaslat hátrányait s azt veti fel, hogy a lejben való bizalom megingott. Az ország súlyos körülmények közé jutott. Nem szükséges a külföldi hiteleket beszüntetni, de a rövid lejáratuakat hosszulejára-tuakra kell konvertálni és csökkenteni kell a kamatokat.

Cuza: A Népszövetség a zsidó ünnepek alatt nem tartott üléseket! Litvinov-Finkelstein pedig hazautazott Moszkvába. — Itt, a kamarában sincs egy zsidó képviselő sem.

Cuza György is hatalmas támadást intéz a javaslat ellen. Arról beszél, hogy a nemzeti parasztpártnak nincs sok oka a dicsékvésre, mert ez a párt stabilizálta a lejt s csak a külföldi érdekeltségekre léven tekintettel, a parasztokat teljesen tönkre tette. A földmivessztály rettenetes helyzetben van, aminek az volt a kezdete, hogy a liberális töke kisajátította az agrárreform által nyújtott helyzetet és a magas kamatokkal tönkre tette a parasztoztályt. Azt indítványozza, hogy konvertálják az összes falusiak adósságait, nem törődve sem a külföldi érdekekkel, sem pedig a belföldi tékozlókkal.

Beszéde közben adatokkal bizonyította, hogy a belföldi banktőke és nagypar hogyan elősködött a mezőgazdaság hátán s például hozta fel a Nadrág-kaláni vasművek viszonyait. Mire az öreg Cuza közbeszólt: „Azért hívják Nadrágnak, mert a parasztról még a nadrágot is lehúzzák!”

A vita közben, Ancusa többségi védeni igyekezett a nemzeti parasztpártot, mondván, hogy már a Consiliul Dirigent idejében is sokat tettek a parasztoért. Cioc azonban közbevágott: „Nem is Consiliul Dirigent, hanem Consiliul Delikvent volt az!”

Cuza György után Ene, Adam Jonescu szólnak a javaslatához, majd Fischer József mutat rá a módosítás hibáira, azt indítványozva, hogy a kisiparosok és kis-kereskedőket is konvertálni kell és ki kell terjeszteni rájuk is a kényszeregyezségi törvényt.

politikának. Nem hitték nekünk S ment minden a maga útján, — de lefelé. És Homoródkőhalom kellett és kellett még sokszor, amíg ráeszmélnék odafenn Bukarestben, hogy nem a születés, nem a vallás, nem a név és legkevésbé az állam nyelvének tudása, vagy nem tudása teszi boldoggá és jóhírűvé az országot. Egész ember kell ma mindenüvé. S mi igazat írunk, amikor azt hirdetjük, hogy ilyen sok van a mi sorainkban.

Nyissák hát már egyszer fel előttünk a sorompókat. Engedjék már előre a mi fajtánkat is. Hadd higgyük mi is, hogy nem a halál, de az életsorompók várnak ránk.

Paléologue szenzációs leleplezése egy áruló német vezérkari tisztről

Páris, október 4.

Paléologue tollából cikk jelent meg a *Revue des deux Mondes* legújabb számában. Cikkében kifejti, hogy Franciaország és Anglia már 1904-ben tudomást szerzett, egy német vezérkari tiszt árulása következtében, arról a terrortól, hogy Németország háború esetén Belgium semlegességének megsértésével belga területen keresztül akar vonulni Franciaország ellen.

Tudtak arról is, hogy a német vezérkar csak hat hadtestet szándékozott hagyni az orosz határon és harminchat hadtesttel támadná meg a franciákat. Az illető német tiszt maga kínálta fel a terveket; árulásáért hatvanezer frankot kért és kapott. Ugyanez az árulás volt az előzménye annak, hogy a francia, az angol és a belga vezérkar bizalmas megbeszéléseken előre fontolóra vette egy belgiumi német betörés lehetőségét.

Megkezdődött a pacsai per tárgyalása Tizenkét földmives a vádlottak padján

Pacsa, október 4.

Emlékeztet, hogy a magyarországi Pacsa községben a múlt év nyarán ezeröttszáz főnyi tömeg megtámadta az adóvégrehajtókat, akik több gazda jószágait el akarták vinni a vásárról. A kihívott csendőrség sortüzet adott le. Két halott és több súlyos sebesült maradt a helyszínen.

A végrehajtók ellen lázító parasztok közül tizenkettőt a vádlottak padjára ültettek. A kaposvári törvényszék tegnap kezdte meg az ügy tárgyalását. Eddig több csendőrt és hajcsárt hallgattak ki tanúnak, majd sor került a vádlottak kihallgatására. A tárgyalás folyik.

Elpusztult egy orosz tengeralattjáró

Leningrád, október 4.

Borzalmas szerencsétlenség ért a finn öbölben egy orosz tengeralattjárót. A Peter Maersk dán hajó beleütközött és teljesen összeroncolt az orosz tengeralattjárót, amelyen 35 utas is volt. Az összeütközés következtében a dán hajó is megsérült, úgy, hogy azonnal vissza kellett fordulnia Leningrádba. A hajó legénysége biztosan állítja, hogy a tengeralattjáró végérvényesen elpusztult.

A mexikói elnök nem tűri még egyházi kérdésekben sem a pápa beavatkozását

Mexikó, október 4.

Rodriguez mexikói elnök kijelentette, hogy amennyiben a katolikus templomok továbbra is a pápai enciklikában előírt magatartást fogják tanusítani, úgy kivétel nélkül bezárja azokat és iskolákká alakítja át őket. A mexikói katolikusok most nem tudják, szegüljön-e ellen a pápának, vagy pedig hozzon meg minden áldozatot, templomaiknak további fennmaradásáért?

Megkötötték a román-magyar kliring-egyezményt

Bukarest, október 4.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium kommunikéje szerint a magyar és román delegáció tegnap megkötötte a kliring-egyezményt, amely fontos kereskedelmi és pénzügyi kérdéseket szabályoz a két ország között. A szerződést aláírták és rövidesen következik a ratifikálás mindkét állam részéről.

Okt. 31-én tartják meg a világgazdasági konferencia előkészítő gyűlését

Genf, október 4.

A nemzetközi gazdasági és pénzügyi értekezlet szervező bizottsága hétfőn délután Sir Simon angol külügyminiszter elnöklése alatt ülést tartott a elhatározta, hogy az előkészítő gyűlést október 31-én tartják meg a annak előkészítését már meg is kezdi. A világgazdasági konferencia székhelye előreláthatólag London lesz, s bár időpontja még egyáltalán nem biztos, mégis valószínű, hogy február elsejére összehívhatják és tanácskozásait megnyithatják.

A kisantant külügyminiszterei a magyar politika jobbratolódásáról tárgyaltak

Genf, október 4.

Tegnap a kisantant képviselői Jettics jugoszláv, Benes cseh külügyminiszter és Madgearu román delegátus rendkívüli tanácskozásra ültek össze, majd Jetticsnél

ebédelték, ahol folytatták a megbeszéléseket. Kiszivárgott hírek szerint Gömbös miniszterelnökségéről folyt a szó, amiben a kisantant a magyar politika jobbratolódásának jelét látja.

Szigoru ítélet a Vay Kázmér és társai panama ügyében

Vay eljárása megingatta a közvélemény hitét és bizalmát a minisztériumban – mondta a tábla indokolása

A vádlottak felebbezték az ítélet ellen

Budapest, október 4.

Vay Kázmér és társai ismeretes építkezési panama-ügyében az ítéletábra a múlt hét csütörtökén kezdte meg a felebbezési tárgyalást és hétfő este kihirdette szigorú ítéletét. A tábla tanácsa hosszas megfontolás után Vay Kázmért egy évi, Littke Kázmért tíz havi, Halassy Gézárt ugyancsak tíz havi fogházra a büntette. Klauschek Rezsőnek a törvényszék által kirótt nyolc hónapos büntetését pedig tíz hónapra emelte fel.

A tábla-hosszan és igen érdekesen indokolta az ítéletet. Az indokolás kifejti,

hogy közalkalmazottak visszaélésénél a legszigorubb szankció van helyén. Vay eljárása megingatta a közvélemény hitét és bizalmát a minisztériumban. Ez olyan súlyos bűn, amely még sommásabb elbírást is érdemelne, de a törvényhozás nem is számolt ilyenl és nincs rá valóban megfelelő paragrafus.

Az ítélet kihirdetésére a késői idő elenére nagy számú közönség gyűlt egybe, amely dermedt csendben hallgatta végig a váratlan ítéletet. Az ügyész és a vádlottak is felebbezték s így az ügy végső fokon a Kuria elé kerül.

Horogkeresztesek, akiknek semmi közük a kereszthez

Bécs legnagyobb zsinagógájában megöltek egy embert a nácik

Kétszáznyolcvan súlyos sebesült. A rendőrség Bécsben is úgy viselkedett, mint 1927-ben Nagyváradon

Bécs, október 4.

Tegnap számunkban beszámoltunk róla, hogy pénteken este a nácik behatoltak egy a mostani zsidó ünnepekre rögtönzött imaházba és azt teljesen összetörték a hívőket pedig kizavarták.

Szombaton volt a zsidók ünnepnapja. Ugyálszik a nácik első napi zavargásukat kicsinek és kevésnek találták a második nap már sokkal nagyobb méretekben ismételték meg demonstrációjukat.

A Leopoldstadtnban van a zsidók legnagyobb temploma, amelyben aránylag ezer hívő gyűlt össze az újévi ünnepek alkalmával. Szombaton este éppen vége volt az istentiszteletnek, amikor a délutáni nácimenet egy még mindig több ezer főből álló osztaga a Kolowratringről bekanyarodott a zsinagóga utcájába, ahol a tulajdonképpeni bécsi zsidó negyed van. Előbb csak ütlegetések és zavargások nélkül végigmentek az utcákon, majd egyenesen a templomba tartottak.

Itt a mellékutcában bujtak meg, hogy megvárják, míg a zsidók kijönnek a templomból, ugylátszik azonban, valaki hirt vihetett a körülkerítésről, mert senki sem mozdult ki a templomból.

Erre a türelmetlen nácik több ajtón keresztül rohamszerűen betörték a zsinagógába, s a következő pillanatban működésbe léptek a gummibotok, dorongok és öklök. Formális közelharc kezdődött, a félmesztelenre vetkőzött, félelmetesen vad és erős nácik és az ünnepi hangulatukban megzavart hívők között. A harcban természetesen a nácik ereje győzött.

A zsidók közül 250 szenvedett kisebb-nagyobb sérüléseket, egyet pedig a templom padjában megöltek. A sebesülések nagvobbrészt koponyatörések. Az egy halottat a bécsi zsidóság a maga halottjának tekinti és holnap temeti el.

A rendőrség akár csak az előző napi náci demonstrációnál „tehetetlennek” bizonyult.

Célékiani rejtély

A Vulpeanu-ügy sorsa teljesen bizonytalan

A „menyasszony” elmondja, hogy került össze a fess táncmesterrel

Kolozsvár, október 4.

A dési gyilkos táncmester, Vulpeanu Constantin ügyének utolsó szenzációja az volt, hogy a természetellenes hajlamokkal megvert ember — házasodni készül. A nő, aki a szerencsétlen táncmestert az ösztönök természetes utaira terítette, Balogh Margit 19 éves kolozsvári leány. A Patria már közölte az ifjú pár fényképét is: Margitka kellemes arcocskája Vulpeanu kopaszra nyírt ábrázata mellett szerelmesen mosolygott az olvasóra.

A Vulpeanu-ügy sorsa különben ezidő szerint teljesen bizonytalan. A tárgyalást november 16-ra tűzte ki a kolozsvári tábla. A vádirat szerint Vulpeanu 1951 novemberében agyonlőtte természetellenes hajlamainak egyik áldozatát, Greavu diákot. Vulpeanu ügyvédje és nővére már hamis tanút is vonultatott fel egyik korábbi tárgyalásra, akinek szerepét azonban a bíróság leleplezte. A „koronatanu” börtönbe került. Néhány héttel ezelőtt pedig dr. Kernbach orvosszakértő könyvecskét adott ki az esetről, amely szerint Vulpeanu ártatlan. A könyv különben meggyőzően és objektív módon igyekszik a való tényállást kideríteni.

Érdekes, hogy a Patria, amely a szépen induló szerelmi regényt a nyilvánosság elé tálalta, azt a gyanút sejteti, hogy ravasz ügyvédi fogásról van szó és a védelem újabb hangulatot akar kelteni

Vulpeanu iránt. Mindenesetre érdekesnek találtuk meginterjúvolni a modern nő misszionáriust, aki önfeláldozóan igyekszik megmenteni egy rossz utra tévedt férfi testét és lelkét. A leány nagyjából a következőket mondotta:

NEM ADHAT ÉGY KIS PÁNZT, MARGITKA?...

— Elmentem Vulpeanunak törvényszéki tárgyalására. Tetszik tudni, rengeteg nő volt akkor ott. Mikor Vulpeanut az örök elvezették, odajött hozzám egy ur

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mg.
rén, idegzsábák stb. ellen. Csakis
eredeti csomagolásban áru-
sítják. Minden dobozban az
orvos jelzésével ellá-
tott 2 kapszula (os-
tyában) van.

Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban.
SzF 17171

és megkérdezte, tetszik nekem Vulpeanu? Miért ne tetszenék — mondtam — egészen helyes kis szőke fiú. Ez csinálta kérem az egészet. Nemsokára a szerkesztő ur és egyik ügyvéd ur biztatására meglátogattam Vulpeanut a fogházban. Összesen háromszor voltam ott. Utoljára Vulpeanu azt mondotta, hogy ha kiszabadul, elvesz feleségül. De nem adhatok most neki egy kis pénzt? Kérem, én szegény leány vagyok, nincs miből. Nem adhattam. Aztán nem is mentem többet. Erre a szerkesztő ur és Pop ur (Pop ur neve valami bélyeghamisítási ügyből ismerős) levelet hoztak nekem. Tessek meg nézni.

Elvesszük a levelet. A táncmesteren úgy látszik, házassági láz vett erőt, mert többek között azt írja:

„...és ha nem akarod, hogy jóhiszonyban maradjunk és összeházasodjunk, akkor az összes lapokban hirdetni fogom, hogy amelyik leány, vagy özvegyasszony feleségül akar jönni hozzám, az keressen fel a törvényszéki fogházban...”

— És maga válaszolt?

— Igen. Az újságíró addig járt a nyakamra, ameddig én is irtam levelet. Ugy irtam, ahogy diktálta. Aztán kérték tőlem egy fényképet is Vulpeanu részére.

— Ezt, ami megjelent a lapban?

— Jaj, ne is emlegesse, kérem... Borzasztó!

— Ejnye, kisasszony, már miért volna borzasztó. A férjhezmenés? Vulpeanu vagyons ember. Lám autója is volt.

— Tudom, kérem, mondta ezt az ügyvéd ur is. (Akinek nevét egyelőre nem közöljük, hátha megjavul). Én, én nem is tagadnám meg ezt a Vulpeanutól. Tessek?

— Semmi kérem. Köhögtem.

— Szóval nem tagadnám meg, hogy hozzáméjnek. De a fényképetem leközlöni... Te jó isten...

Balogh Margitka halk kétségbeeséssel ropogatja kezét. A legmegfelelőbb alkalom kiurkolni a nagy ágyúval. Persze, csak óvatosan. Tehát:

— Na, Isten vele kisasszony... (már az ajtónál). Apopó, mennyit is kapott maga készpénzben ezért a színházért?

A bomba nem talál.

— Semmit a világon, kérem. Csak azt ígérték meg az újságíró és az ügyvéd ur, hogyha kiszabadul Vulpeanu, el fog venni feleségül.

Az utolsó kérdés.

— Mondja kisasszony, tud maga románul?

— Nem igen, kérem.

— Akkor, hogy olvasta el Vulpeanu levelét.

— Lefordították.

— Aha.

Ime, egy friss és bimbózó szerelem, amelynek melegágya a törvényszék rideg tárgyalóterme és a fogházcella.

Es bábái: a körmönfont fiskális, meg a szenzációra éhes újságíró.

Ettől ugyan még boldog is lehet a szépreményű vőlegény és az önfeláldozó menyasszony.

Bulgária nem vesz részt a Balkán-konferencián

Bukarest, október 4.

Bulgária bejelentette, hogy nem vesz részt a bukaresti Balkánkonferencián. Bulgária a közte és Jugoszlávia közt fennálló ismert konfliktussal indokolja távolmaradását.

Forum Mozdó Brassó

MA, KEDDEN

MA KEDDEN

A világháború és a béke megrázó drámája:

„EMBERT ÖLTEM”

Írta: MAURICE ROSTAND PARAMOUNT-film. Rendezte: LUBITSCH ERNŐ.

Szereplők: Philips Holmes, Nancy Carrol és Lionel Barrymore.

Írásbeli dolgozat elkészítésére kötelezték Barabás egyik tanuját

A tanuk nagyrésze azt bizonyította, hogy a csendőrségen nem verték meg Bariczot

Csikszereda, október 4

Hétfőn reggel kezdték meg a csikszeredai törvényszéken a gvergyóalfalusi bombapör tizenkettedik tárgyalási napját. Első tanu Orosz Béláné. Kihallgatásának első perceiben kiderül, hogy nem is a felesége Orosznak, hanem csak úgy el mellette.

A gyilkosság előtt három héttel látta Pál Dénest beszélgetni Gvergyóalfalu piacán. Hallotta, amikor Barabás arra figyelmeztette Pált, hogy gyorsan intézze el a megbeszélte dolgot, mert különben nem kapja meg a pénzt.

Antonescu elnök: Ki tanította arra, hogy így beszéljen?

Oroszné: Engem arra, amit az előbb mondtam, nem tanított senki. Hanem a múlt év augusztusában Barabás dr. arra tanított, hogy a vizsgálobíró előtt azt valljam, hogy hallottam, amint Pál Dénes tőle 200 köbméter fát kér, mert a gyára leégett és teljesen szegényen maradt.

Elnök: Igért ezért pénzt Barabás dr.?

Oroszné: Azt ígérték, hogy egész életemre boldoggá tesznek. Sehogysem akartam tanuskodni az ügyben, de erőszakolták. Azt mondtam, csak hogy kitérjek a dolog elől, hogy nincsen cipőm és meztelán mégsem mehetek Szeredába, a vizsgálobíró elé. Erre Barabásné nagysága egy pár cipőt adott a sajátjából.

Elnök: Tud-e még valamit az ügyről?

Oroszné (kacagva): Barabás ur először az uramat meg engem fogadott meg hamistannak s eskü után Lőrincz Ignácékát, akik Balázs Ferenc házában állandóan gyülekeztek.

Elnök: Ne nevéssen annyit, hiszen nem gvermek már.

Orosznétől sem az ügyész, sem a felek ügyvédjei nem kérik az esküt.

Bagiu Ilés gvergyóalfalusi csendőrmester feleségét is kihallgatja a bíróság. A tárgyalás során tudniillik Baricz Imre azt állította, hogy a nyilatkozat kicsikarása közben megverték a csendőrségen s Bagiu is bántalmazta. A hatalmas természetű asszony az elnök kérdéseire a következőket mondja:

— Hogyan gondolhat olyant az elnök ur, hogy én egy férfit megüsse, még egy olyant is, mint ez a Baricz? Hazudik a szemtelen disznó! Nem is láttam az őrsön sem őt, sem Ungvárit. Az egész ügyről nem tudok semmit.

Vallomására megesketik s ezzel ismét szorul a hurok Baricz Imre nyaká körűl.

Következik a tárgyalás egyik legérdekesebb tanukihallgatása. Réti Balásznak arról kell számot adnia, hogy ki fogalmazta azt a stíralis és jogi szempontokból is szinte kifogástalanul megírt levelet, amelyet a főtárgyalás előtt néhány nappal adott át Ambrus Lajosnénak. A levélben az állott, hogy Ambrus és Pál Dénes vonják vissza a Barabás ellen hangoztatott vádjait s mondják azt, hogy csak boszszúból keverték az ügybe. Ambrusné azonban a levelet nem másolta le saját kezűleg, hanem átadta dr. Debnak, aki a törvényszékhez juttatta. Az a gyanu tehát, hogy ezt a levelet Barabás diktálta az ő házában lakó Réti Balásznak aki már egy év óta nem fizetett neki házibért s így lekötöztetettnek tekinthető.

Elnök: Ki írta ezt a levelet és mi volt a célja vele.

Réti: Én írtam! Ambrus Lajosné kért meg erre, de a lelkiismeretem is nógatótt. Tudtam mindig, hogy Barabás ártatlan s csak rosszakaratból keverték az ügybe.

Az elnök kérdéseire aztán egymásután mondja, el, hogy a levelet nem diktálta neki senki, erre nem is volt szüksége, mert járt inasiskolába s egy ilyen írást még meg tud fogalmazni.

Sándory dr.: Tessék mellőzni az ilyen hiábavaló kérdéseket. Legjobb papírt és tollat adni a tanúnak s megkérni arra, hogy fogalmazza meg ezt levelet még egyszer.

Debu dr.: Igaz-e, hogy amikor átadta Ambrusnének a levelet, napokig őrültként szaladgált utána?

Réti: Igen, mert sehogysem akartam tanúnak keveredni az ügyben. A levélhez szükséges adatok egy részét Ambrusnétól kaptam, a többi pedig egy ügyvéd ismerősöm után, aki a törvényszéknél jegyezte ki az adatokat.

Elnök: Ki volt ez az ügyvéd?

Réti: Gondolkozik és végargatja a fejét, majd megnevezi Csiki János péket. Ennek a lánva dolgozik ügyvédi irodában és jutott el az ügyvéd szíveségéhez.

Elnök: Miért érdeklődött annyira az ügy iránt?

Réti: Minden ilyen nagyszabású ügy-

nek a köz itta meg a levét és én meg akartam kimélni a közt a károsodástól. A levélben az áll, hogy a csendőrségen erőszakkal csikartak ki vallomást Pálból és Ambrusból Barabás ellen. Ezt Ambrusnétől hallottam. Nekem fogalmam sem volt arról, hogy a vádlottat megverték-e a csendőrségen, vagy nem.

Antonescu elnök Réti többször figyelmezteti az eskü szentségére, de a tanu állhatatosan kijelenti, hogy nem hazudik. Ügyész kéri Réti megeskütését, ami meg is történik. A bíróság ezután rövid tanácskozássra vonul vissza s nemsokára kihirdeti a határozatot, hogy Rétiinek ujra meg kell fogalmaznia a levelet. Réti azonban nem jelentkezik. A teremőr szerint Réti Barabással együtt eltávozott a törvényszék épületéből. Antonescu elnök erre rendőrt meneszt Csiki János pékmesterhez, mert gyanuja szerint Réti csak odamehetett, hogy miután a vallomásában rájárvatkozott, most figyelmeztesse.

— Közben Kiss Lajos községi rendőr teszi meg tanuvallomását, amely szerint nem igaz, hogy Berszánt és Bariczot a

csendőrségen veréssel kényszerítették volna nyilatkozat aláírására.

A rendőr épp a tanu kihallgatása közben érkezik vissza Rétiel, aki éppen Csiki pékmester kapuján jött ki. A meglógott tanu azzal védekezik, hogy Csikinél van szállásban s különben sem tudta, hogy nem szabad a törvényszéki épületet elhagynia. Csikinek egyébként nem is beszélt semmit.

Antonescu elnök iv papírt tesz Réti elé s felszólítja, hogy fogalmazza meg ujra az Ambrusnak átadott levelet. Réti kétségbeesve és izzadva ül neki a keserves feladatnak, de aztán megkezdte az írásbeli dolgozat elkészítését.

Gál Antal lényegtelen tanuvallomásának elhangzása után dr. Debu dr., Sándory dr. és Ábrahám dr. közösen románra fordítják le Réti írásbelijét, amelyet Antonescu elnök az iratokhoz csatol.

A keddi tárgyaláson előreláthatólag sikerül befejezni a még hátralevő tanuk kihallgatását s akkor, ha csak a felek nem kérnek halasztást, legkésőbb szerdán már sor kerül az ügyész vádbeszédére.

A pénzügyi szakértők drákói javaslata

A külföld ittlelvő követeléseit mindenáron biztosítani akarja

Madgearuék nem fogadták el a javaslatokat, — mire Genf levette napirendről Románia talpraállításának kérdését

Genf, október 4.

Az orosz-román megemlékezési szerződés és a Titulescu-botrány szinte elvonta a közfigyelmet Románia másik életbevágó ügyétől, amelyet napok óta tárgyalnak Genfben. A külföldi szakértők romániai látogatásának fináléja jelenleg játszódik le, amennyiben a Népszövetség pénzügyi bizottsága most tárgyalja, hogy milyen pénzügyi támogatást nyújthat Romániának. A tárgyalások során kiderült azonban, hogy a külföld egyetlen gondja, hogy ittlelvő kihelyezéseit

bebiztosítsa és célból olyan intézkedéseket követel, amelyeket nem bír el az ország népe.

Madgearu, a román delegáció vezetője, részletesen feltárta Románia helyzetét és exponéjában kiemelte Románia azon érdemét, hogy külföldi kötelezettségeit pontosan teljesíti. A szakértők sugalmazásaiból is sokat megvalósított a kormány, némelyeket azonban nem tudott végrehajtani, szociális okokból és hogy „a közrend ne legyen veszélyeztetve”. A bizottság azonban a következőket követelte a kormánytól:

Teljesíthetetlen követelések

A stabilizáció fenntartását mindenáron. Szigorú adóbehajtást, sőt bizonyos új adókat. A tisztviselőket és nyugdíjasokat az adóbehajtás arányában fizessék s amellyel 15 százalékkal csökkenték ezen járandóságokat. Az állami kiadások csökkentése céljából minden állami építkezést és beruházást szüntessenek meg. Románia fogadjon el három külföldi „tanácsadót”, magyarán ellenőrt a pénzügyminisztérium mellett és négyet más állami szervek mellett.

Ezzel szemben kölcsönről szó sincs, sőt a külföldi kötelezettségek moratóriumáról sem, bár elismerték a szakértők, hogy Romániának szüksége lenne „külső kötelezettségei valamelyes enyhítésére.” De erre még ígéretet se tettek.

A feltételeket a román delegátusok nem fogadták el, minthogy elképzelhetetlen is, hogy a mai nyomoruságos helyzetben ilyen újabb terheket erőszakoljanak az ország lakosságának vállaira. Madgearu tegnap éjszaka tele-

fonon informálta a kormányt, mire azt az utasítást kapta, hogy a parlament csak ősi ülészakán veszi tárgyalás alá a külföldi követeléseket. Ezzel a kérdés elodázódott, Genfben pedig látva Románia vonakodását, azonnal levették napirendről „Románia talpraállításának kérdését.”

Bukarestben a genfi események hatása alatt Mironescu lemondásáról beszéltek, amit azonban a kormány hivatalos nyilatkozatban megcáfolt.

Halálos zuhanás a Kiskirálykőn

Huszonöt méter mély szakadékba zuhant egy műegyetemi hallgató

Brassó, október 4

Romániában legfejlettebb turistaélettel élő városból, Brassóból, vasárnap a turisták ezrei rándulnak ki a közeli havasokra. A tömeges kirándulásnak, mint minden évben, az idén is megvolt a maga áldozata.

Thiess Ottó huszonegy éves brassói műegyetemi hallgató barátjával és nőismerősével a Zernest felett emelkedő 1816 méter magas Kiskirálykőre ment. Déli-utánig bolyongtak a szakadékokkal, meredek oldalakkal tagolt havason és mikor szürkület kezdett és hazaindulásra gondoltak, nem találták meg a lefelé vezető utat. Thiess vállalta, hogy az egyik szakadékon lemegy utat keresni. Alig indult el, társának át kellett adnia táv-izsákiát. Ebben a pillanatban szegnél-

küli cipőjével a sikos, száraz fűben elcsuszott és fejjel lefelé egy 25 méteres szakadékba zuhant.

Barátja utánaereszkedett, azonban Thiessben ekkor már nem volt élet. Koponyájával egy sziklára esett olyan szerencsétlenül, hogy feje hátsó része teljesen szétmorzsolódott és agva kilocsant. Még akkor este értesítették a csendőrséget, amely azonnal kivonult a szerencsétlenség színhelyére. Kihallgatták a két turistát és jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Hétfőn a Siebenbürgischer Karpathen-Verein brassói osztályának mentőexpedíciója Gött Frigyes vezetésével nagy nehézségek árán lehozta a halottat Zernestre, ahonnan autóval Brassóba szállították. Temetése szerdán délután lesz.

Október 31-ig

Felfüggesztették Genfben az orosz-román tárgyalásokat

Genf, október 4

Tegnap Litvinov nyolc napra elutazott Moszkvába. Litvinov elutazása után csak magánjellegű megbeszélések folynak, de a hivatalos tárgyalásokat a román és orosz delegáció között október 10-ig felfüggesztették. Tegnap éjszaka tizkor Maniu és Mironescu telefonon beszéltek Genffel és új utasításokat adtak Madgearunak.

Bukaresti jelentés szerint a nyolcnapos „fegyverszünet” közben a külügyminisztérium igen élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki, hogy Herriot minél erősebb támogatását megnyerje. A kormány különben igyekszik a lehető legdiszkrétebben kezelni az ügyet, amely döntő a Vajda-kabinet sorsára nézve is.

Dumitrescu, a király magántitkárja, még vasárnap Londonba utazott Titulescuhoz, hogy igen fontos közléseket tegyen neki. Időközben Londonba érkezett Mihailache is és tárgyalni kezdett Titulescuvál.

Kormánykörök még mindig reménykednek, hogy a megemlékezési szerződés létrejön, sőt azt hangoztatják, hogy Titulescu gáncsvetése nélkül már alá is írták volna az egyezményt.

Piccard készül már harmadik útjára

Brüsszel, október 4

Piccard professzor már nagyban folytatja az előkészületeket harmadik sztratoszférarepülésére. A légkörön felüli régiók meghódítója tavasszal száll fel harmadszor, ezúttal Északamerikában a Hudson-öböl partvidékéről.

— Gyomor-, bél- és anyageserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a táplálék anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ült életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Lengyelország delegátusát ismét beválasztották a népszövetségi tanácsba

Genf, október 4

Tegnap titkos szavazással megválasztották a népszövetségi tanácsból kiváló jogszlovén, lengyel és perui delegátusok utódjait, akiknek helyébe ismét Lengyelország, továbbá Csehszlovákia és Mexikó képviselője került be. Négy állam Lengyelország ellen szavazott, ami különböző kommentárokat adott okot. Különben Lengyelország újraválasztása az amúgy is erős francia befolyás újabb erősödését jelenti a Népszövetségben.

A hollandok így kezdik...

Amszterdam, október 4.

A holland kormány takarékosági okokból elhatározta, hogy megszünteti a belgrádi, bécsi, budapesti, kairói, athéni, varsói, lisztzaboni és mexikói holland követéseket.

Teljesen kifosztották a betörők a derestyei román templomot

Brassó, október 4

Nemrég történt, hogy a derestvei román templomot ismeretlen tettesek kifosztották.

Tegnap jelentették a brassói rendőrségnek, hogy hétfőre virradó éjszaka ismét betörők jártak a templomban. A tolvajok elvitték a templom összes kegyzsereit, azonfelül felfeszítették a perselyeket és azokból minden pénzt elloptak. A rendőrség erőves nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lejt

Küldünk 10 tánc-kottát

vágy magyar nótát.

Kizárólag új példányokat.

42 - 19

A fiatal diák és a hervadó asszony szerelmének tragikus fináléja

Szerelmi vallomás két Browning-golyóval

Bécs, október 4.

(A B. L. munkatársától.)

Néhány héttel ezelőtt az egész világ-sajtót bejárta egy szerelmi viszony tragikus fináléja. Kállay Erzsébetet, a bécsi társaságok ismert tagját, a tizenkilenc éves műgyetemi hallgató, Ernst Glaser egy autótúra alkalmával lelőtte. Az asszony többheti gondos kezelés után elhagyta a fehér szanatóriumi ágyát és most elegáns belvárosi lakásában lábadozik.

Ismerősöm révén látogatom meg a magyar származású asszonyt, aki most a negyedik kerület egy csendes villájában, elegánsan berendezett budoárban ül velem szemben.

Kállay Erzsébet talán többet szerepelt a bécsi lapokban, mint, mondjuk, Mussolini.

Schwarzbartnak, a híres, internacionális betörőkirálynak volt éveken át a szeretője.

— mondják róla a jólinformáltak. Charlotte Andernek, a híres bécsi színésznőnek évekig barátnője és sófője. Intim kapcsolatokat tartott fenn egy párisi pénzarisztokratával és szakavatott cicerone volt a bécsi éjszakában és alvilágban. Mindezeket kiáltó vastagbetűs címmel olvasta a bécsi közönség a bulvárlapokban róla és nem csoda, hogy személyét bizonyos misztikus fátyol fedi. És most ismét az érdeklődés előterében áll.

Egy öregedő asszony utolsó fellobbanásáról beszéltek és egy tizenkilenc éves gyermek első szerelméről.

Galsworthy „Sötét virága” és Wodekine „Tavaszhébredése” jutott eszükbe az embereknek.

Az asszony, aki most velem szemben egy széles chaise-longuon ül fehér-fekete pizsamában, semmiesetre sem kelti egy öreg nő benyomását. Van valami fáradt vonás az ajkai körül és a szeme mozgalmasságot tesznek tanúságot, de a szája és a megjelenése nem vámpirszerű, hanem fiatal. Akárcsak egy fiatal leányé.

Két golyó sebesítette meg súlyosan. A bal karján most is egy selyem fekete kendőt hord és a homlokát is egy selyemkendő takarja.

És lassan mesélni kezdi a végzetes éjszaka történetét:

— Kis buta fiu volt, semmi egyéb — mondja —. Hiszen én nem tudtam, hogy mit akar. Volt valami félszeg és tehetetlen a megjelenésében, amit nem tudtam megérteni. És amikor tul gyakran jött hozzám, akkor kiutasítottam. De akkor ismét az anyai érzéshez hasonló ébredt fel bennem. És akkor visszahívtam és szükségét éreztem annak, hogy segítsen. Viszony? Az nem volt. Egy pillanatig sem gondoltam arra. Pedig...

Most egy ösztönös női gesztus következik:

— Talán olyan öregnek tart? — Látja — folytatja — az, aki annak az estének a történetét ismeri, reá fog jönni arra, hogy mi szerelmről sohasem beszélünk. Ez volt éppen a baj. Az, hogy erről sohasem beszélte, visszafójtott magában egy érzést, ahelyett, hogy kitombolta volna magát. Mert ha ő beszélt volna... De ő kétségbeesésében a revolvért találta meg.

— Két héttel a tett előtt már furcsa volt. És valami ösztön övött az autótúrától. Az utolsó délután arra gondoltam, hogy egy barátnőmet viszem magammal. Nem akarta engedni és akkor egyedül mentünk...

— Szótlanul ült a volánnál. Mödling után nyugtalan lett. Úgy látszott, hogy nem ismeri az utat. Megállt. Én féltem, mert sötét volt. Valami hibát kerestem a gépen. Aztán ismét visszaült és örült tempóban hajtott tovább. Egy hosszú sétányra érkezünk. Felgyújtotta a reflektort. Seholy hang, seholy ember. Hirtelen leállította a kocsit. Leugrott és ott állott a reflektorfényben. Reá néztem. Hangtalanul. Akkor közelebb jött hozzám. A következő pillanatokra már alig emlékszem. Nem hallottam a lövés zaját. Nem éreztem semmit. Csak annyit, mint ha az autó valahova nagyon mélyre zuhant volna. Egy mély, végtelen vízbe. És önkívületi állapotban felrántottam az autót ajtaját. Ekkor egy jaggató, síró gyermekhangot hallottam.

— Elly, Elly, mit tettem?...

— Ez a hang felébresztett. Végigsimítottam a hajamat a kezemmel. A kezem véres lett. Vér patakzott az arcomból. Letöröltem egy zsebkendővel és most már hitzosan tudtam: Ez a fiu szeret engem

és most is azt hiszem, hogy csak az ő emberfeletti szerelme mentett meg a biztos haláltól. „Mi az, fiucska? — kérdeztem. Mit csináltál velem?” Ekkor tegeztem először. És azután összeestem a csendes, néptelen sétányon. Seholy senki, egy hang sem, csak a motor zúgása hallatszik.

— Most tudom, hogy szeretsz — mondtam neki és feléje nyújtottam véres kezemet. — Ezért nem akarlak feljelenteni. Menjünk haza, bezárjuk a lakást. Te hívsz orvost és én azt fogom mondani, hogy véletlenül történt. Minden rendbe fog jönni. — Láthatólag megnyugodott és kiejtette kezéből a fegyvert. Megágyazott nekem a kocsii belsejében és megindultunk... Éjszaka lett. Mindenhol a főváros fényei hatoltak be a kocsiba. Autók közeledtek és mindegyiknél félve felkiáltott: Most fogsz inteni nekik —

mondotta és most fognak megbilincselni. Gázt adott a kocsinak. És örült tempóban kikerült minden autóból. Az autó azonban hirtelen megállt. A benzin kifogyott. Egy benzintartálytól hozzánk rohantak. Emberi hangokat hallottam. Valaki a reflektorfényben reá nézett. Felrántotta az ajtót. Kiemelt és akkor félig eszméletlenül még egy kiáltást hallok:

— Én gyilkoltam meg!...

A filigran asszony, aki ezt átélte és most elmesélte, zokogni kezd, meg-meg rángatózik a teste, mintha mindezt még egyszer át kellene élnie.

Hallgat néhány pillanatig.

A fiatal fiura gondol, a tragédia aktív szereplőjére, aki most vizsgálati fogságban van és várja ügyének főtárgyalását, amely delikát csemegéje lesz a bécsi szenzációéhes publikumnak.

Aztán megszólal:

— Mit gondol, ne látogassam meg? Én olyan szívesen megtenném. Félek, hogy a találkozás nagyon regényes és teatrális lesz...

Aztán felragyognak a szemei.

— Látja, milyen szépen süt a késő őszi nap. Higgye el, úgy örülök, hogy élek. És bucsuzól:

— Látja, az újságok meg is rágalmaztak. Azt írták, hogy negyvenöt éves vagyok. Ez úgy fájt nekem. Jobban, mint minden más. Hiszen csak most leszek negyvenkettő.

Benczel Béla

A tűz a vízzel sose egyesül

Autonomista mozgalom indult meg a Felvidéken

Prága, október 4.

A cseh főváros sajtójának jelentése szerint a Felvidéken újra erős autonomista mozgalom indult Hlinka páter és Rázus Márton kezdeményezésére. A mozgalmat felhívás indította meg, amelyet a tótokhoz intéztek s felszólították őket arra, hogy politikai és vallási különbségre való tekintet nélkül szálljanak síkra a Felvidék autonómiájának kiharcolása érdekében.

Az erősebb fél jogán

A Semmitőszék kimondta, hogy a békeszerződés noli me tangere

Szintliszta ukrán község lakosai románul kötelesek taníttatni gyermekeiket

Bukarest, október 3.

A magyar kisebbséget a legnagyobb mértékben érdeklő ügyben hozott szentáncios elvi döntést a Semmitőszék.

A bukovinai Barbatesti község ukrán lakossága hónapokkal ezelőtt azt követelte a kormánytól, hogy a községi iskolákban ukrán nyelven tanítsanak, mert a helység lakossága tulnyomó részben ukrán, románok alig laknak ott s így semmi sem indokolja, hogy a tanítási nyelv román legyen. Az ukránok arra hívtakoztak kérésüknél, hogy a kisebbségi tanítási nyelv jogát ilyen esetekben a békeszerződések biztosítják. Olyan keres ez, amely Erdély és a Bánság számos községe részéről is elhangzott már.

A közkutatásügyi minisztérium azonban nem törődött a békeszerződésekkel és minden indoklás nélkül elutasította az ukránok kérését. Erre az ukránok a Népszövetséghez fordultak, amely azonban — noha állítólag kötelessége örködni a békeszerződések betartása felett — legnagyobb meglepetésre szintén kurtán-fur-

csán elutasította a kérést.

Az ukránok most merész és egyedülálló lépésre szánták el magukat és a csernovici közigazgatási bíróságon perbefogták a román államot a békeszerződések megszegése miatt. Az ítéletábla azonban kimondta, hogy a békeszerződések alkalmazása az állam keretén belül kormányaktus, amelyet bíróságok nem bírálhatnak és nem befolyásolhatnak és elutasította az ukránokat. Az ukránok felelbezték a Semmitőszékhez, amely Voianschy főelnök vezetésével most tárgyalta le a pert. A legfelsőbb bíróság hosszas tárgyalás után helybenhagyta a tábla döntését annak indoklásával együtt.

A döntés fontos joggyakorlatot képez, amely sokfajta perre vonatkozik. Így például a rokaknt nyugdíjasok is a békeszerződésre alapítják jogait. Azonban — mint a fentiekben látható — a helyzet az, hogy a békeszerződések megsértése ellen a gyakorlatban nincs orvosság sem a bíróságoknál, sem a Népszövetségénél.

Kalkidike leszakadt a szárazföldről

Görögország alatt állandóan inog és morajlik a föld

Athén, október 4

Néhány nappal ezelőtt borzalmas földrengés hullámzott végig a Kalkidike-félszigeten s azóta Görögország alatt állandóan inog és morajlik a földkéreg.

A beérkező jelentések szerint Hierissos Stratoniki és Nea Roda városok teljesen elpusztultak. Ardea Palaichori Neochori, Pyrgos, Agoulia, Xiropotamos és Gomation városok sulyos károkat szenvedtek.

Apollonias, Kokkali és Zagliveri városok házai lakatlanná váltak, szintugy Neamedytos város is, ahol 80 ház összeomlott.

A megismétlődő földrengések során Közép- és Kelet-Macedóniában is rettenetes pusztulás volt.

Lengada kerületben, Kyra városában 50 ház összeomlott, 100 lakhatatlanná vált, Szaziderionban valamennyi ház összeomlott. Serres vidékén, Komnionban 50 ház összeomlott. Daramaban és Kavallában a lakosok a szabadba menekültek.

Szalonokiban megrongálódott a városház, a törvényszék és a rendőrség épülete, továbbá az amerikai földmivesiskola, a francia konzulátus és az örmény templom.

A földrengés központjától hatvan kilométernyire fekvő Apollonias terapikus fürdő vizei kiáradtak, míg az ugyanott levő tó vize több méterrel visszament és többé nem tért vissza. Stratonikiben és vidékén a talajnivó 7 méterrel süllyedt.

A katasztrófa színhelyén óriási a hőség és kénes gázok terjengenek.

Kalkidike félszigetén a tengerparttól számított hat kilométerre hosszú szakadék támadt, amely azt a benyomást kelti, hogy a félsziget a szárazföldről elválóban és a tengerbe süllyedőben van. Az athéni obszervatórium jelentése szerint tovább, az eddigieknél nagyobb földrengéssel kell számolni.

Ujabb földrengés Szalonikiben Hétfőn délután és éjszaka Szalonikiben újabb földrengés volt, amely a visz-

szamaradt lakosságot is kiűzte a szabadba.

Az Athénből érkező hivatalos jelentések szerint a több nap óta taró földrengéskatasztrófának eddig összesen 232 emberélet esett áldozatul, az anyagi kár pedig 200 millió drachma. A természeti csapás a különben is sulyos gazdasági körülmények között élő Görögországra olyan nagy tragédiát jelent, hogy azt saját erejéből nem is tudja kiheverni.

Herriot francia miniszterelnök már 50 ezer frankot juttatott Venizelosz miniszterelnökhöz, a kalkidikei katasztrófa áldozatainak segélyezésére.

Törvényjavaslatot készített két nagyváradi ügyvéd az egyeztető bizottságok felállításáról

A konverzió intézkedéseit képező törvényjavaslatban a kormány óhajtanódnak tartja, hogy az első hat havi moratóriumot a hitelezők és az adósok használják fel arra, hogy kölcsönös megértéssel egymással egyezséget kössenek. Ezen óhaj gyakorlati megvalósulásához azonban szükség volna arra, hogy legyen egy olyan hivatalos jellegű szerv, mely az egyezséget a hitelezők és adósok között megkísérlelje. A biharmegyei falusi és városi adósok frontja eziránt már felterjesztést is intézett a kormányhoz. Dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek, a konverzióról szóló több érték-jogi munka szerzői törvényjavaslatba foglalták egy ilyen egyeztető bizottság működésének elveit, ezt elküldték a parlament több vezető tagjának és a pénzügyminisztériumnak, az igazságügyminisztériumnak. A gyakorlatilag nagyon beválható törvényjavaslat a következő:

1. paragrafus. A hitelezők és az adósok közötti barátságos uton való egyezség megkísérlelése végett minden megye székhelyén felállítatik egy, szükség esetén több egyeztető bizottság.

2. paragrafus. Ezen egyeztető bizottság 3 tagból és egy jegyzőből áll.

Az egyik tagot kijelöli a megye székhelyén működő kereskedelmi és iparkamara, a másik tagot a megye székhelyén lévő mezőgazdasági kamara, a bizottság elnöke pedig egy, a megye székhelyén lévő törvényszéki elnök által kijelölt bíró.

3. paragrafus. Bármely adós, ki hitelezőjével egyezséget akar kötni, jogosult a lakhelye szerint illetékes egyeztető bizottsághoz kérelmet benyújtani.

4. paragrafus. A kérelem annyi példányban nyújtandó be, hogy egy az egyeztető bizottság, mint minden egyes hitelező részére jusson egy-egy példány.

5. paragrafus. A kérelemben a kérelmező tartozik részletezni egyezségi ajánlatát, a kiegyenlítésül felajánlott tőke, a kamat és fizetési időpontok tekintetében, a kérelemben előterjesztendő a teljes cselekvő és szenvedő vagyon állapotát és minden adat előadandó, amely az adós teljesítőképességének a megállapítására alkalmas.

6. paragrafus. Az egyeztető bizottság az ajánlatot közli a hitelezőkkel és a tárgyalásra határnapot tűz ki, melyre egy az adóst, mint a hitelezőket megidézi.

7. paragrafus. Amelyik hitelező a kitűzött tárgyalásra meg nem jelenik, vagy magát nem képviselteti, úgy tekintetik, mint aki a megtett egyezségi ajánlatot elfogadta.

8. paragrafus. A tőke tartozás felénél, évi 4 százalékos kamattal kevesebb fel nem ajánlható és 5 évre beosztott fizetési időpontnál hosszabb időre szóló egyezségi ajánlat nem tehető és ilyen nem is tárgyalható.

9. paragrafus. Ezen egyeztető bizottságok a megye székhelyén lévő mezőgazdasági kamarák mellett működnek és ezek adminisztrációját kötelesek ellátni.

10. paragrafus. A bizottság jegyzőjét az illető megye székhelyén lévő törvényszéki elnök jelöli ki, a törvényszék jegyzői karából.

11. paragrafus. A bizottság előtt létrejött egyezségek bírói joghatállyal bírnak.

12. paragrafus. A bizottság a létrejött egyezség egy-egy példányát egy a hitelezők, mint az adósok részére kiszolgáltatja.

13. paragrafus. Ha az egyezség meghiusult, e körülmény a bizottság példányán feljegyzendő.

14. paragrafus. Az egyezségi ajánlat elfogadása a hitelezőkre nem kötelező.

15. paragrafus. Az egyezségi eljárás bélyeg- és illetékmentes.

16. paragrafus. Ezen egyezségi kérelmek azonnal tárgyalatnak és a benyújtástól számított 2 hónap alatt elintézendők.

ASTRA Apolló MOZGÓ
BRASSÓ.

Ma utoljára:

Ketten egy autóban

A genfi leszerelési konferencia fénye mögött

Sir Basil Zaharof véres árnyéka mindenütt ott van, ahol „üzlet” a háboru

Genf, október 4.

Még mindig akadnak szép számmal, akik a leszerelési konferencia kudarcán meglepődnek. Akik azonban ismerik a kulisszák mögött irányító hatalmakat, azok sohasem tápláltak julságos reményeket. Nagyon erősek azok, akiknek érdek a fegyverkezés. Ez a nagy hatalom első sorban a nemzetközi hadipar, annak élén pedig Sir Basil Zaharof. Az az aggasztó tudna legbiztosabb felvilágosítás adni róla, hogy a konferencia hajója milyen színtereken szenvedett harctörést.

Az utóbbi évtizedekben királyságok és császárságok omlottak össze, de megmaradt trónusán Basil Zaharof, a hadipar korszakos királya, sőt hatalma még erősödött. Ez a király alulról kezdte titokzatos pályafutását.

1875-ben még egy londoni bíróság előtt mint vádlott jelent meg azért, hogy nagybátyja konstantinápolyi pénztárát kifosztotta.

és ezzel a pénzzel Londonba menekült. Így indult utnak a hatalom és gazdagság felé anélkül, hogy egy tűrhető ruhája, vagy bármilyen összeköttetése lett volna az angol fővárosban.

Ma már a francia becsületrend keresztjének tulajdonosa, angol nemes, a legmagasabb angol érdemrendek tulajdonosa és fölbecsülhetetlen nagy, többmilliárdos vagyon ura.

ZAHAROF KEZEI HOSSZUAK

És ezt az óriási vagyont a különös aggasztó látásból a legnagyobb lelkiismeretfurdalás nélkül élvezte a szép Monacóban, mely nagyrésztben szintén az ő tulajdona. Élettörténetéről nagyon sokat írtak már, még sem tudták kimeríteni teljesen. Annnyit azonban pontosan meg lehet állapítani, hogy

az utolsó fél évszázad minden háborujából nagy jövedelmeket szerzett és az utolsó évtizedek minden fegyveres nemzetközi konfliktusában, sőt ezeknek előidézésében is benne volt a keze.

A háborúnak ez a nagyszabású megszervezője gondoskodott arról, hogy tervei érdekében összeköttetései legyenek úgy a nagyhatalmakat irányító politikai körökkel, mint kisebb államok vezetőivel.

Igazi pályafutása már a hetvenes években veszi kezdetét, mikor az angol Nordenfeldt fegyverkezési cég képviselőjeként görög honfitársainak elad egy hadihajót. Ugyanakkor azonban a görögök ellenfeleinek, a törököknek két teljesen hasonló hadihajót szállít. Fegyvereket szállít ezután a különböző balkáni háborusok idején a Montenegróknak, Szerbiának, Bulgáriának. Közben Zaharof rohamosan gazdagodik és rövidesen társtulajdonosa lesz a Nordenfeldt fegyverkezési vállalatnak. A vállalat élén pedig magasabb célokra tör és

egyesíteni akarja a világ valamennyi fegyvergyárát.

Be is olvaszt vállalatába több gyárat, köztük a legnagyobb angol céget, a Vickers-gyárat is.

Zaharof ezután főszállító minden nagy „üzletben”, bár neve nem kerül nyilvánosságra. Az angol-bur és orosz-japán

háboruban is az ő árujával folyik a gyilkolás. Mikor a világháború megindul, már az egész antant fegyverkezését ő irányítja a háttérből.

A LEFEGYVERKEZÉSI KONFERENCIA MÖGÖTT

Mikor a háboru beveződött és pillanatnyilag a fegyverkezési üzlettől nem várt különös konjunktúrát, Sir Basil Zaharof visszavonult Monte Carlo-ba, ahol megvásárolta magának a jótételem bankot. A nagy hadiszergyártóiparban azonban továbbra is benne van a keze és csendes visszavonultságából akárhányszor irányít, olyan nemzetközi összeköttetéseket,

melyek újabb háborus tűzletekre, vagy legalább is fegyverrendelésre nyújtanak kilátást. Bebizonyított dolog például, hogy

köze volt a szíriai druzok lázadásához, mely 1923-24-ben veszedelmes ellentétet kellett Anglia és Franciaország között.

Beavatottak szerint azokban a nagyon is számottevő sajtóintrikákban és politikai sakkhúzásokban, amelyek eddig is szünet nélkül gáncsot vetettek a fegyverkezési értekezlet tanácskozásainak, szintén meg lehet találni Sir Basil Zaharof csontos kezét.

Japán nem törődik Genffel

Genf, október 4.

A mandzsuri események és a japán-kinai ellentét kivizsgálására Mandzsuriába küldött Lytton-bizottság jelentése még mindig izgalomban tartja a népszövegségi köröket, különösen a távol Keleten érdekelt államokat.

A Lytton-bizottság jelentésének ugyanis az a része, amely kinn, a vértől áztatott Mandzsuriában készült, egyenesen lesújtó Japánra. A jelentés ugyanis a következőket állapítja meg:

Azok az események, amelyekre Japán hivatkozott a mandzsuri hadjárat megindításakor, egyáltalán nem szolgáltatott okot a katonai invázióra és a kegyetlenül véres háborúra. Nem igaz tudniillik az a japán érv, hogy Mandzsuriában a japán alattvalók élete és vagyonbiztonsága veszedelemben forgott.

A Lytton-bizottság egyébként azt indítványozza a mandzsuriai probléma megoldására, hogy a mandzsuri kormányzat rendszerét meg kell változtatni és nem Japán, hanem ellenkezőleg: kínai szuverénitás alatt kell autonómiát biztosítani a három mandzsuri tartományban.

Tokiói jelentések szerint Japán külügyi hivatala a lehető leghatározottabban állást foglalt a Lytton-bizottság jelentésében foglalt javaslatok ellen. Különösen az ellen tiltakozik Japán, hogy Mandzsuri függetlenségének kérdését népszövegségi közvetítéssel oldják meg, mert Japán, ha ugyan szó lehet erről, közvetlenül kíván tárgyalni Kínával.

Muto tábornok, Japán diplomáciai és katonai főmegbízottja Mandzsuriában, a Lytton-bizottság jelentésével kapcsolatban már le is szögezte, hogy Japán változatlanul tovább folytatja mandzsuriai politikáját.

Felavatták Franciaországban a „Béke erődtítményét”

De azért a francia miniszter mégis a háborúról beszél

Páris, október 4.

Neuville Saint Vaastban, amelyet a franciák mártír-városnak neveznek, tegnap avatták fel az egyik legnagyobb emlékművet, amely a „Béke erődtítményét” nevet viseli. Az emlékmű nagy halmaz feketéből áll, melyet a bombák által szétrombolt épületekből szedtek össze. A kövek gigantikus kezét ábrázolnak, amely tenyerén tartja a „Civilizáció erődtítményét”. Az emlékmű körül csupa új munkáslakások vannak, amelyekben azok a

hadirokkantak laknak, akik a híres harcmezőn elföldelt hősök sirjait őrzik. Ducost államtitkár az emlékmű felavatásán hatalmas beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a tisztszörít sírok leginkább hivatottak arra, hogy a békét fenntartsák. Franciaország, — mondott az államtitkár — nem kezd új háborút és csak akkor megy bele harcba, ha arra kényszerítik. Addig azonban Franciaország testvéri kezét nyújtja az emlékmű mellett az összes államoknak.

Ha a székelv erdőör akar lenni

Denunciálja és kivágja a milléniumi fenyőfákat

Balázs E. József így akart érdemeit szerezni kinevezéséhez

Csikszereda, október 4.

Balázs E. József gyergyóremetei székelv gazda mindenképpen, sőt minden áron erdőör szeretett volna lenni. A dolog nehezen ment s Balázs sokat törte a fejét, miként juthatna mégis hivatalba. Végre rájött arra, hogy

a hatóságok előtt érdemeit kell szereznie s azt is kiokumálta a maga csapáros székelv eszével, hogy miképpen szerzi meg azt a kis jóindulatot. Elment Negoescu György gyergyószentmiklósi görög katolikus espereshez s elmondotta nagy bizalmasan, hogy Gyergyóremetén a román templom számára kisajátított területén irredenta fák diszelegnek. Azok a fák, amelyeket a község még 1896-ban, a milléniumi ünnepségek alkalmával ültetett.

— Hagyjon békét azoknak a fának — mondotta az esperes —. Azok nem bántanak senkit. S Románia cseppet sem lesz boldogabb, ha ki is vágják azokat a fákat.

Balázs E. József látta, hogy itt nincsen szerencséje. Ment tovább egy házhoz. Beballagott a csikszeredai erdőigazgatósághoz s nagykontórfalazások között ott is beszámolt arról a nagy irredentizmusról,

ami az ő falujában van a fenyőfák révén.

— Ha magának, mint magyar embernek, szurják a szemét azok a fák, — mondották az erdőigazgatóságon — menjen és vágja ki őket. Mi azért nem fogjuk magát megbüntetni, ha vélellenül nálunk fel is jelenet.

Az erdőör-jelölt boldogan hazament, vette a fejszét és a 36 éves fenyőóriásokat,

a millénium csendes és néma tanút sorban kidöntötte.

S ezután a jól végzett munka öntudatával jelentkezett az erdőigazgatóságon, hogy érdemei jutalmául nevezze ki erdőörnek. És még ő állt az erdő felől, a mikor megmagyarázták neki, hogy ezzel ugyan nem sok szolgálatot tett a román államnak s nem is nevezik ki.

Azt az egyet azonban elarta Balázs E. József székelv testvérünk, ak: mindenáron még a milléniumi fák árán is erdőör akart lenni, hogy falujában nagyon megutálták az embereket. Annyira megutálták, hogy mindenki megvetéssel fordul el tőle. És neki el kell költöznie más vidékre, ahol nincsenek — milléniumi fák.

BUDAPEST
Svábhegyi
subalpin (430 m.)
diétás
gyógyintézet,
már heti 140 P-től
tökéletes szanatóriumi ellátást nyújt orvosi felügyelettel, 5-6 szori étkezéssel, vízkurával, fűtéssel együtt.

Szanatórium
Legideálisabb évi-téli
klimatikus üdülőkörnyezet.

Visszahelyezik a törvénytelen uton felosztatott városi és megyei tanácsokat

Bukarest, október 4.

A központi revíziós bizottság megállapította, hogy a következő megyei tanácsokat oszlatta fel törvénytelenül a Jorga-kormány: Bihar, Brassó, Krassó, Csik, Fogaras, Hunyad, Máramaros, Szatmár, Severin, Szeben, Temes-Torontál, Háromszék, Torda és Kolozsvár.

Községi tanácsok: Brassó, Kolozsvár, Szatmár, Marosvásárhely, Nagyvárád, Temesvár, Csikszék, Fogaras, Segesvár, Torda, Nagynyed, Belényes, Szilágysomlyó, Szászrégen, Szászváros, Erzsébetváros és Vajdahunyad.

Ezeket a felosztatott megyei és városi tanácsokat pár napon belül ismét beiktatják hivatalukba.

A periratok felbélyegzését a per akármilyen stádiumában pótolhatják

Bukarest, október 4.

Megemlékeztünk annakidején arról, hogy a Semmitörvényes rendelet szerinti mindazok a perek, amelyeknek aktái nincsenek törvénytörvényes felbélyegzve, hivatalból visszavételnek, vagyis, ha valamelyik okmányról 1-2 lej bélyeg hiányzott, rengeteg sérelmes ítélet emelkedett jogerőre, mert a felek hiába ajánlották fel tárgyalás közben, hogy pótolják a hiányt, sőt bírságot is fizetnek, a bíróság azt nem fogadta el.

Most készült azután el az igazságügy-minisztérium módosító törvényjavaslata, amely az eredeti szöveget megtoldja azal, hogy ha valamely beadvány, kérvény, vagy más perirat nincs felbélyegzve, vagy a proporcionális adót nem fizették ki idejében, azt a per akármelyik stádiumában pótolhatják. A törvény módosítása folyamatban levő ügyekre is vonatkozik.

Kisküküllőmegye megközelíthetetlen

Dicsőszentmárton, október 4.

A helyi érdekeket figyelmen kívül hagyó hibás mentrendpolitikájával a CFR ugyyszólván elzárta a Kisküküllő völgyét a világtól. A téli szezonra meghagyott két vonatpár oly szerencsétlenül időben indul Balázsfalváról, illetve Parajdról, hogy a fővonalról Dicsőszentmárton felé utazó közönség egy-egy fél napot kénytelen Balázsfalván várakozni. A Balázsfalváról délben induló vicinális után a legközelebbi vonat csak másnap reggel indul. Balázsfalván hagyva másnap reggel az összes délután érkezett utasokat. Ez ellen a lehetetlen beosztás ellen Kisküküllővármegye különböző alakulatai erőltetett állásfoglalásra készülnek s remélik, hogy Gyárfás Elemér szenátor és dr. Barabás Béla képviselő most is megtudják védeni az utazóközönség érdekeit, mint pár évvel ezelőtt, amikor sikerült az ugyanilyen menetrend megváltoztatását kieszközölni.

Kitört a német-olasz gazdasági háború

Megszűnt Olaszország felé a német kivitel

Berlin, október 4.

A német pénzügyi és gazdasági életben óriási meglepetést okozott a német-olasz gazdasági háború kitörése. Az olasz kormány tudniillik teljes lezártságot rendelt el Németország felé, ami egyet jelent azzal, hogy az Olaszország felé irányuló német kivitel egy csapásra megszűnik. A gazdasági háború tulajdonképpen retorzió a német devizapolitikával szemben, amely Olaszországot is súlyosan érinti.

A római német nagykövet az olasz devizakorlátozó rendelet megjelenése után azonnal érintkezésbe lépett a Mussolini-kormány tagjaival, hogy megkísérlelje a drákói rendelkezés feloldását, vagy legalább is enyhítését. Németország most ideiglenes megállapodást akar kötni az olasz kormánnyal, hogy kereskedelmi forgalmát valahogy lebonyolíthassa.

B. L. 5. OLDAL

ABC utasok részére

- A:** Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában,
- B:** mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitérőt, ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.
- C:** Mindezt (szobát, teljes kitérőt, ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

OKTÓBER 6.

Hírek

Zord magány

(Szín: a zálogház raktára. Szerepelnek: elég sokan, kivéve azt a készpénzt, ami kiváltás céljából szóba jöhetne. Idő: remek.)

Barna felöltő: Ki hinné, hogy október elején járunk? Kint úgy süt a nap, hogy...

Zöld lóden: Azt mondja a költő, hogy szeptember végén még nyílnak a virágok. Mi az, hogy még? Kint tobzódik július van, csak itt benn viccel a naplár.

Rókaboa: Ez a vénasszonyok nyara.

Barna felöltő: Nono, azért még jön a kutyára dér...

Rókaboa (pirulva): Pardon, én macska vagyok.

Zöld lóden: Ha ez sokáig így tart, megfojt ez az átkozott naftalinszag. Mászor ilyenkor már rég koroztam.

Csikóbunda: A maga gazdája mindjárt kiváltja, mihelyt fázni kezd?

Zöld lóden: Ki. Csakhogy ez a fázás, hogy úgy mondjam, relatív.

Csikóbunda: Hogy-hogy?

Zöld lóden: Hát csak úgy, hogyha hűs van, a gazdám nyargalni kezd a kiváltási összeg után, kimelegszik és aszongya: nini, hiszen nem is olyan sürgős a dolog.

Barna felöltő: Öreg trükk ez már, ecsém!

Malaclopó: De milyen öreg. Már a Noé bárkájában is ezért apasodott meg néhány burnusz.

Zöld lóden: Megfojt már ez az átkozott naftalinszag.

Barna felöltő: Édes. Hát csak nem gondolja, hogy ribizlibefőttben fogják magát ledunctolni?

Rókaboa: Hallja, nagyon egy fidone fiatalember maga...

Zöld lóden: Kegyed talán jól érzi magát ebben a manzard raktárban?

Csikóbunda (epésen): Megszokta már ezt a magaslati levegőt. A háztetőn...

Rókaboa: Gyü te hő... Maga konfliktóhéjja...

Malaclopó: Ugyan, ugyan, kedves hölgyeim, csak nem fognak itt egymás prémjébe kapni? Lám, a barna felöltő-kollégába is bele van sajtolva, hogy eredeti skót és hogy taylor for gentleman, oszt itt készült a Rózencoignél, inségszövetből. Ugy-e, vén burkus?

Barna felöltő: Ühüm.

Malaclopó: Nahát. Békesség és naftalinszag, hölgyeim és uraim.

Rókaboa: Pst... te-hő!

Csikóbunda: Siu-siu-stee!

Zálogházi altiszt (mindenfelé tekintget): 17.843... 17.843... Na, ihol vagy-e... (Leakasztja a falon lógó képet, El.)

(Csönd.)

Malaclopó (nagyokára megszólal): Jellemző.

Zöld lóden (jókorra szünet után): Mi?

Malaclopó (óriási pauzával): A helyzet egyre képtelenebb.

(u)

— Időjárásjelentés. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint változókonv idő várható, helyenkint esővel, lényeges hőváltozás nélkül.

— AZ OLASZ KIRÁLY A GYARMATOK LATOGATÁSÁRA INDUL. Rómából jelentik: III. Viktor Emánuel olasz király hétfőn érkezett Erithrea gyarmat Massana városába, ahol a lakosság nagy ünnepléssel fogadta. Az olasz király Massanából a gyarmatország fővárosába, Asmarába utazott autón. Megérkezésekor ott is ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

— Titokzatos bombavető repülőgépek indultak Délamerikába. Londonból jelentik: Titokzatos bombavetőrepülőgép szállítmányt indítottak tegnap utnak Londonból Délamerikába. A gépek egy London melletti gyárban készültek, azonban, hogy névszerűen hova küldték őket, nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy a repülőgépeket, amelyek könnyen átváltoztathatók hidroavionokká, állandó sürgésre, a lehető legnagyobb gyorsasággal készültek el.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSÓ.

Október 5-től kezdve látható:

Asszony, aki soha sem felejt

nagy filmje. A főszerepben:

Lil Dagover, Ivan Petrovics

Megvan már a mélységbehatólás világrekordja is

Fényképezés 700 méternyire az óceán színe alatt

London, október 4.

William Beebe, a híres zoológus egy újabb kísérlet során a gondolatjával hétszáz méternyire hatolt a víz színe alá.

A kísérlet Nonsuch Island (Bermuda) partja mellett folyt le. A professzor ezzel rekordot javított; ez ugyanis eddig a legnagyobb mélység, amelybe élő ember lejutott.

Erdekes, hogy a mélységbehatólás rekordját körülbelül ugyanabban az időben érte el Beebe professzor, amikor Piccard tanár az eddig elért legnagyobb magasságba szállt légömbjével. William Beebe munkásságát különösképpen a mélytengeri állatvilág megismerésének szenteli. A tudománynak ez az ága bizonyos tekintetben még szűz terület. Az Óceánok mélysége helyenkint eléri a kilenc-tízezer métert. És ennek a mélységnek legfőbb első néhány száz méterét kutathatta át a tudomány azoknak az élőlényeknek a szempontjából, amelyek ott tenyésznek.

William Beer azt a célt tűzte maga elé, hogy új technikai eszközökkel nagyobb mélységekbe hatoljon s az ott élő növény- és állatvilágot legalább fényképekben megismertesse az emberiséggel. Tudós társa, Otis Barton segítségével konstruált egy buvárgondolat, amelyet batyszfának nevezett. Ezt a gondolat falainak különleges konstrukciója képessé teszi arra,

— Németországnak nem kell Matuska. Berlinből jelentik: A potsdami törvényszék letárgyalta a jüteborgi vasuti merénylet ügyét, ahol szintén Matuska Szilveszter volt a merénylő. A törvényszék elhatározta, hogy nem kéri Matuska kiadatását, hanem ausztria büntetése letöltése után adják ki Magyarországnak.

— KEREGETNEK — SIR NORMANNAK, A LEGFIATALABB ANGOL ARISZTOKRÁTÁNAK. Londonból jelentik nekünk: Egy hat éves angol fiúcska, Norman David Fenton Echlin, apja halála következtében bárori címet örökölt. A gyermeket tehát Sir Normannak kell szólítani. A báróság sokszáz esztendő, de a hozzá tartozó földbirtok már ugyancsak évszázadokkal ezelőtt eluszott. A gyermek apja, Sir John, aki most halt meg negyvenkétéves korában, közrendőr volt, nagyapja állományfőnök Írországban. Minthogy Angliában az utóbbi években erőteljes mozgalom indult meg az arisztokrácia elszegényedett tagjainak a felkarolására, valószínű, hogy a kis Sir Normannak jobb dolga lesz, mint apjának és nagyapjának volt.

— A legújabb kereseti forrás az embervér. Philadelphiából jelentik: A városban nagyban folvik az embervérkereskedés. Olyanok értendők ezalatt, akik a most már mindennapos vérátömlesztési műveletekhez saját véruket adják el. Hat-százötvennyolc ember fanyalodott rá erre a kereseti forrásra s hogy ki ne szákmányolják őket, a napokban szervezete tömörültek. Közös irodát állítottak fel, a melynek útján egységes áron adják el véruket s megállapították a maximális, helyesebben minimális árat is. Egyetlen vérátömlesztés ár 500 dollár, azaz közel 85.000 lej.

— NÉGY HÓNAPIG FEKÜDT TEMETLENÜL EGY PÁRISI SZÍNÉS HOLTTESTE. Párisból jelentik: Jules Mondo párisi színész május 22-ike óta nem adott életjelt magáról. Lakószomszédei május végétől kezdve állandóan erős büzt éreztek kiszivárogni a színész lakásából, jelentést tettek erről a rendőrségen, de a bürokrácia utvesztőiben az erre vonatkozó aktát csak most intézték el. A lakást felnyitották és ott holtan találták meg a színészt. A holttest, amely négy hónapig volt a lakásban, teljesen szétoszlott és ez okozta az elviselhetetlen büzt.

— A magyar párt tisztújító közgyűlése Szamosmegyében. Az országos magyar párt szamosmegyei tagozata október hatodikán délelőtti 10 órakor tartja meg az Európa szállóban levő magyar kaszinó olvasótermében intézőbizottsági és ennek befejeztével rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatán sor kerül a tagozat elnökének s a meglevő tisztviselői állások választás útján történő betöltésére.

— SIKKASZTOTT KÉT ÉVET KAPOJT S SZABADLÁBON VAN! Aradi tudósítónk jelenti: Az aradi törvényszék hétfőn hozott ítéletet Janota János gyermekkorházi gondnok ügyében, aki a múlt év decemberében a kórház kasszájából nagyobb összeget zsákmányolt. A lopást

hogy az óceán mélyén érvényesülő sok-száz atmoszféra nyomásnak is ellentálljon. Amellett elég tágas ahhoz, hogy ötven gallon oxigént vigyen magával. Három speciális üvegből készített ablakon keresztül figyelheti a bennülő a vizalatti mélységeket és fényképezhet is.

Egyike a legnagyobb problémáknak az a kérdés volt, hogyan világítsák meg az óceán mélyének sötéttségét? Beebe professzor első kísérlete alkalmával hatalmas lényezőrköt vitt magával, amelyek a gondola környékét legalább annyira megvilágították, hogy a közelben levő halak és más teremtmények láthatókká és fényképezhetőkké váltak. Ugyanakkor megpróbálkozott Beebe az angol Baird találmanyaival is:

a sötétben fotografálással.

Ezeket a fényképeket olyan lemezekre veszik fel, amelyek annyira érzékenyek, hogy hősugarakra reagálnak. Mind a két eljárásnak figyelemreméltó eredménye volt. És már az első kísérletről egy sereg jól sikerült fényképet hozott magával a professzor a tenger színe alatt körülbelül négyszáz méternyire élő lényekről. Akkor csak ezt a mélységet közelítette meg. A mostani leszállás bizonyára még érdekesebb felvételeket eredményez, annyival is inkább, minthogy ennek a mélységnek a faunája és a flórája eddig ismeretlen volt.

— Betiltották a Rote Fahnét. Berlinből jelentik: A kommunisták vezető sajtóorgánumát, a Rote Fahnét, október 15-ig betiltották.

— NYOLC-NYOLC HÓNAPOT KAPTAK AZ ARADI ÁRVIZKÁROSULNAK TOLVAJAI. Aradi tudósítónk jelenti: Az aradi törvényszék tegnap ítélezett Nadabán István, Plavatz Száva, Joan Száva és Nini János felett, akik az aradi árvíz első éjszakáján behatoltak Buzsan Luca üzletébe és onnan nagyobb mennyiségű árut elvittek, egyenként nyolcnyolc hónapi fogházra ítélte. Súlyosbító körülménynek vette a bíróság hogy a tettesek ellopták az üzlet „adaskönyvét”, melyben, tartozásaikkal ők is szerepeltek. Eppen ezért a vizsgálati fogságból semmit nem számított be a büntetésükbe. Az árvizkárosultak segélyezése ügyén egyébként ma Aradon tartózkodott Pop János belügyi alminiszter, aki megígérte, hogy újabb egymillió lejt utaltat ki a város árvizkárosultjainak.

— Szerencsétlenül járt egy potyanézó a lengyel-román futballmeccsen. Bukarestből jelentik: Tegnap délután több fiatal suhanc felmászott egy omladozó épületre, hogy onnan a lengyel-román futballmeccset nézzék. Egy pillanatban az épület összeomlott és a gyermekeket maga alá temette. G. Alexandru 15 éves fiúcska állapota olyan súlyos, hogy életbenmaradásához nincs remény. A balesettel kapcsolatosan a hatóságok elhatározták, hogy a legszigorubb rendeletet adják ki azok megbüntetésére, akik a meccseket, vagy egyéb szabad-előadásokat házakra, fákra vagy kerítésekre mászva nézik végig.

— BRASSÓI HÍREK. Néhány nappal ezelőtt Clompe brassói szappangyáros autója a szinajai országúton elgázolt. Milea Nicolae 15 éves gyereket, aki hátgerinc-törést és koponyaalapi törést szenvedett. A kislányt a Márzescu-kórházban ápolják, állapota azonban reménytelen. — A zernesti villanyos üzem kanálisában holtan találták Cernucanu Mária 13 éves ótőhányi leányt. Valószínűnek tartják, hogy a kislány, aki teheneket őrzött, nem vette észre a kanáliszt és beleesett. — A brassói rendőrség elfogta Popa Dumitru körözött betörőt, aki legutóbb Medgyesen követett el sorozatos lopásokat. Elfogta a brassói rendőrség Dobrică Gheorghe zsebmetaszt is, aki a vonaton Győrffy Zsigmond szatmári vendéglős zsebéből nagymennyiségű pénzt lopott. Mindkettőt átadták az ügyészségnek.

— Öngyilkossági kísérletet követett el egy bukaresti kapitány felesége. Bukarestből jelentik: Tegnap délután eddig még kiderítetlen okokból revolverrel öngyilkosságot követett el Grigorescu bukaresti kapitány fiatal felesége. Szerencsére a golyó nem sértett nemesebb test-

részt, úgy, hogy az életűt asszonyt megmentik az életnek. A fővárosban, ahol Grigorescuné általánosságban mindenki ismerte, nem tudják elképzelni, hogy mi késztette a fiatal és gondtalanságban élő asszonyt vézetes tetterre.

— FELESÉG, MINT SZEMÉLYFODGYASZ. Varsóból jelentik: Bestiális bűnyűben folytat nyomozást a varsói rendőrség. Milenski Vladislav pincér meggyilkolta feleségét és a holttestet kofferbe gyömöszölte. A koffert azután másnap személypodyásként feladta a vonatra. A gyilkos pincért letartóztatták. Kiderült, hogy a pincér első felesége is gyanús körülmények között halt meg. Akkoriban nem tudtak a férj ellen döntő bizonyítékokat találni és a nyomozást beszüntették. Most újabb nyomozást indítottak meg ez ügyben is, hogy megállapítsák, mi szerepe volt a pincérnek első felesége halálában. Milenski makacsul tagad.

— A FECSEGŐK KIRÁLYA. A napokban megint egy furcsa versenyt rendeztek, természetesen Amerikában. A „fecsegési világrekordért” indul meg a küzdelem. A csikágói bizottság, amely a mérkőzést rendezi, már összeállította a versenyszabályokat. Ezek szerint azoknak, akik igényt tartanak a fecsegők királyja címére és az ezzel járó magas díjra, legalább százharminc órán át, vagyis öt- és félnapon át kell egyfolytában beszélniök. Minden huszonnégy órából csak másfélórát pihenést engedélyeznek. Egyébként a zsűri teljes szabadságot biztosít a résztvevőknek. Ha akarnak, pasztillákat vehetnek be és időnkint gargalizálhatnak is. A témát, amiről beszélnek, tetszés szerint választgatják meg. Mondhatják, ami eszükbé jut. Az összefüggés, vagy összefüggéstelenység nem számít, sőt, ha úgy tetszik, kiabálhatnak, énekelhetnek, dörmöghetnek, füttyülhetnek. A fontos az, hogy szájuk, mint hangos apparátus, állandóan működésben legyen. A zsűri tagjai kronométerrel a kezükben fogják ellenőrizni a pályázókat. Azt, aki három másodpercnél hosszabb időt vesz igénybe a lélegzetvételhez, kénytelenül diszkvalifikálják. A különös versenyre, amelyet Csikágóban most nagy érdeklődéssel várnak, kizárólag férfiak nevezhetnek be.

— Lugosi hírek. Tegnap a délelőtti zárás órájában ismeretlen tettesek álkuceszal behatoltak Auspitz papírkereskedésbe, ahonnan nagymennyiségű értékes tolltollat és írószert vittek el. Valaki megzavarhatta őket, mert a nyitott kasszákat nem bántották. A rendőrség erőves nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, akik csakis a helyszíntel ismerős egyének lehettek. — Arjoca Nicolae lugosi ember az elseje tisztelőre az egyik kocsmában alaposan beszélt, majd ittas állapotban csak a hajnali órákban tért haza lakására. Felesége szemrehányásokkal fogadta, mire a részeg ember felkapta a konyhakést és neki rontott az asszonynak. Arjocának sikerült balkezevel kivédeni a szurkosokat, azonban kezén súlyosan megsérült. A vérző kézzel azonnal a rendőrségre sietett, ahol jelentést tett az esetről. A harcias férfi ellen megindult az eljárás. — A lugosi rendőrség elfogta Calderas Petru és Cărcu Joan tolvajokat, akik a temesvári vásáron egy gazdától ellopták kocsiját és lovát. A tolvajokat átadták az ügyészségnek, míg a lopott holmikat visszaszolgáltatták tulajdonosuknak.

— A CSIKSZEREDAI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG NEM FIZETI KI A BIRÓI LETÉTEKET. Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai ügyvédek panaszt tettek a helyi pénzügyigazgatóság ellen. A panasz szerint a pénzügyigazgatóság nem fizeti ki a bírói letéteket, amelyeket pedig törvény szerint haladéktól nélkül ki kellene utalni, annál is inkább, mert azokat más célra felhasználni nem szabad. Már az is megtörtént, hogy kétezer lejes letéti összeg kiutalását tagadták meg.

— CSIZMADIANÉ, MINT VÉGREHAJTÓ. Csikszeredáról jelentik: Nem mindennapi eset játszódtott le Gyimesbükön. Galaczi Borbála postakihordónő egy pár cipőt csináltatott Görgöcse Dénes ottani suszternél azzal a feltétellel, hogy a lábbeli árát két részletben fizeti. Mikor a cipő kész lett, azért Galaczi Borbála 200 lejt ki is fizetett, és elvitte azzal, hogy ha a fizetést megkapja, a másik 200-at is megfizeti. Vasárnap délután a leány új cipőjében haladt az utcán, amikor megszületett a Görgöcse felesége és a cipő árát követelte. A leány megmondta, hogy mint egyezett meg a suszterrel, azonban még ő sem kapott fizetést, hát kéri, hogy varjanak. Erre az asszony megdühödött, nekitámadt Galaczi Borbálának, összeverte, majd a földre teperve, lehuzta cipőjét és azzal elszaladt. Galaczi Borbála feljelentést tett a harcos asszony ellen.

Záróra-razzia Brassóban

Brassó, október hó 4.
A brassói rendőrség, munkaügyi inspektorátus és kereskedői alkalmazottak megbízottjai tegnap este záróra után váratlan razziaát tartottak a boltokban, hogy megállapítsák, melyek azok az üzletek, melyek a zárórendeletet és a hivatalnok munkaidéjét nem akceptálják. A vizsgálóbizottság két olyan üzletet talált, ahol még este 10 óra után is folyt a munka. Ezek ellen kihágás miatt megindult az eljárás.

13 fogtechnikus ellen feljelentést adtak be az ügyészségen a brassói fogorvosok

Brassó, október 4.
A brassói orvosok és fogorvosok már hetek óta járják a városi hatóságokat azzal a kérelmükkel, hogy szüntessék meg a titokban dolgozó fogtechnikusok működését, mert azok igen nagy kárt okoznak a hivatalos orvosoknak, akik hatalmas adót fizetnek.

Most érkezett el az orvosok kérelme, illetve bünyádi feljelentése az ügyészségre. Ebben a feljelentésben 13 fogtechnikus ellen kéri az eljárás megindítását a brassói orvosok, ugyanakkor kéri, hogy az eljárás megindításának esetén az összes titokban működő fogtechnikusok neveit közöljék a helyi lapokban. Egyelőre az ügyészség nem döntött az ügyben.

★ Hálás köszönet mindazoknak, akik drága halottunk, Fábrián Zoltán temetésén megjelentek, vagy részvétüknek bármily módon kifejezést adtak. — A gyászoló család.

★ ORVOSI HIR. Med. Univ. dr. Herskovics Erzs. rendelőjét Str. Bratianu (Kórház-utca) 2. sz. alá helyezte. Rendel 10—1, 5—6. Quarz, Diathermia, Kosmetikai kezelés.

— EGY ANGOL IRÓNÓ KÖNYVET AKAR IRNI A CSIKI SZÉKELYEK RÖL. Csikszéredáról jelentik: Néhány nappal ezelőtt utazott el Csikmegyből Grace Huprey newyorki angol író, aki egy hetet töltött itt. Ugyanis az író, aki eddig 20 munkája jelent meg, legutóbbi a lengyel népről, most Vánszer Géza tanár segítségével Csikmegye lakosságát és helyzetét tanulmányozta, mert legközelebbi munkáját a székel népről írja.

★ UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÉL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet.

★ Fürdő és toalette minden háztartás tisztaságának mintegy próbaköve. — A VIM az első segély! Gyorsan eltünteti a kádban levő csunva szappanlerakódást és a zománcot éppúgy, mint a csapokat és más alkatrészeket, valamint fürdőkályhát is tükörfényesre tisztít. Ugyanígy VIM tisztítja a leggyorsabban és leghygiénikusabban a mosdót, párkányokat, falakat, kifolyókat és toalettet. — Amellett VIM az ő praktikus sárka hintődobozában gazdaságos, szagtalan és savmentes. Végy VIM-et! VIM csodát tesz és kiméli a kezét!

AZ ÖVE IS MEGDÖGLÖTT

Mihály gazda és Andris gazda találkoznak. — Azt mondja Mihály gazda:

- Beteg a lovam.
- Az enyém is beteg volt.
- Hát aztán mit adott neki?
- Terpentint.

Mihály gazda hazamegy és bead a loának terpentint, amitől a ló megdöglött. Megint találkoznak.

— Na Andris gazda, — mondja Mihály gazda — beadtam a loának a terpentint, oszt megdöglött.

— Az enyém is megdöglött a terpentintől.

— Hü az áldóját, a kenő is megdöglött? Oszt miért nem mondta?

— Mert nem kérdezte kend.

UJITSA MEG

lejárta előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A Brassói Lapok

előfizetési ára egy hónapra 60 lej.

„Ártatlan vagyok és nyugodtan várom a tábla ítéletét”

A ceglédi kalapácsos gyilkos „készül” a főtárgyalásra

Orvosi és jogi könyvek alapján állítja össze védőbeszédét

Budapest, október 4.

A hírhedt kalapácsos gyilkos, Fischl Frigyes hünügének iratai már régebben felkerültek az ítéletlára. Fischl, aki borzalmas hidegvérrel és kegyetlenséggel ölte meg a vonaton Steinherrz Rudolf borkereskedőt, a kecskeméti törvényszék 3. és félvi fegyházbüntetéssel sújtotta. A királyi ítéletlárán a Kállay-tanács kapta meg a bünügvet és

október 4-re már ki is tüzte a kalapácsos gyilkos bünperének főtárgyalását, amelyen Kecskés táblabíró fog referálni. Fischl, aki ugyszólván már letartóztatása első napjaiban neki feküdt a jogi könyvek tanulmányozásának, most szinte minden szabadidejét jogi és orvosi könyvek olvasásával tölti. A félművelt emberket jellemző rendszertelenséggel keveri össze a minden kritika nélkül magába szedett adathalmazt abban a levélben és memorandum felében, amelyet most küldött védőjének, Virágh Gyula dr. buda-

pesti ügyvédnek. Fischl kéri, hogy az ügyvéd kellő módon képviselje érdekeit a tábla előtt addig is, amíg felebbviteli főtárgyalásra kerül a sor.

Fischl a tábla előtt nagyszabású védőbeszédet akar mondani maga mellett, most már az ujonnan szerzett jogi és orvosi tudományának felhasználásával.

Hosszu levelében egyre-másra citálja a paragrafusokat, amelyekre hivatkozva, igyekszik kimutatni ártatlanságát. Azt fejegeti, hogy szuggesztív alatt cselekedett és Steinherrz palóban meg akart halni. Ennek bizonyítására felhossa, hogy nem kis kalapácsot adott, hanem olyan súlyosat, amely alkalmas volt emberélet kioltására.

Fischl azzal fejezi be memorandumát, hogy ártatlannak érzi magát és teljesen nyugodtan várja a tábla ítéletét.

Spot

Megértem, hogy miért kaptunk ki a lengyelektől

Brassó, október 4

A lengyel-román válogatott labdarúgó-mérkőzés csufos vége ez év sportjának legnagyobb meglepetése. A mérkőzés előtt valami megmagyarázhatatlan optimizmus borított el mindenkit. Senki nem volt, aki ne a román színek győzelmét várta volna.

Es tegyük hozzá: joggal. Az eddigi mérkőzések mérlege Románia javára billent. 1925-ban Varsóban 1:1, 1924-ben Csernovichban szintén 1:1, 1927-ben Bukarestben 5:3, tavaly ugyan csak Varsóban, megszületett az első nemdöntetlen eredmény. Románia győz 3:2 arányban. Egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatja az eddigi mérkőzések képe, csupán az utolsó mutat valami fölényt Románia javára, amit fokoz az a tény, hogy a lengyeleket saját pályájukon verték meg.

A vasárnapi mérkőzés előtt valahogyan mindenki szeme előtt a régi eredmények listája lebegett ezen az alapon, de még inkább a hazai pálya, lelkesítő közönség dopingjától feltétlen győzelmet vártak. A sportsajtó is román győzelmet várt. Az összeállított együttes ellen komoly kifogást senki sem emelt.

A vasárnapi mérkőzés felborított minden előzetes számítást, tippet, papirformát és az olasz-magyarhoz hasonló körülmények között megszületett a budapesti eredmény utánzata: Lengyelország — Románia 5:0.

Próbáljuk megmagyarázni a vereség okait

Olvaszuk át a Curenul vasárnap megjelent számát és némi magyarázatot már találunk a vereségre. „Annak a disznó Czinczének nincs helve a román válogatott”-ban — írja. Tovább így elmélkedik: Ez a csapat nem más, mint olyan játékosok együttese, amelynek többsége ugy viseli a román színeket, mint ahogy eldobják a szennyes inget. Ebből a csapatból, mely arra van hivatva, hogy nemzeti-harcot vívjon, hiányzik a legfontosabb fegyver: a lélek s emiatt legalább háromgolos vereséget fog szenvedni. Ha győznek, a román futball nem dicsekedhet, amint hogy a vereség sem a román futballt fogja érni. A csapatról nem mondhatjuk el, hogy román lenne. A győzelem öröme és a vereség keserősége háramlik az erdélyi kisebbségi sajtóra, mert a csapat az ő csapatuk teljes egészében. — Végül még a fenveztéstől sem riad vissza a Curenul s az olvasók figyelmét felhívja, hogy figyeljék azokat, akik a román büszkeséget megalázzák.

Egy más számában ilyeneket ír: Nem Románia csapata ez, amelynek játékosai közül a többség a pályán magyarul beszél. A csapat a tehetetlen, a lusta, az erdélyi irredentizmus szolgálatában álló labdarúgószövetség ügynökeinek csapata stb.

Ílven légkörben állott fel a csapat, melyből a kitűnő Czinczért valóban kihagyták és betették a tehetetlen, ügvetlen Lăpusneanut, aki négy lövés közül hár-

mat beengedve megpecsételte a csapat sorsát s végül mégis a „hazaáruló” Czinczért kellett beállítani, hogy a gólarány ne emelkedjék kétszámjegyűvé.

Az előzetesen megfélemlített, lebecsült, megsértett kisebbségi játékosok természetesen depresszáltan játszottak. A gyors egymásutánban beszédelt három gól, melyet a Curenul terrorijára betett román kapus miatt kaptak, nem volt alkalmas a harci tűz felélesztésére. A közönség állandó zaijongása, játékosok állandó cseréltetése a tömeg kíváncságának megfelelően, fokozta a zavart. Összenemszakított, egymást alig ismerő játékosok kerültek egymás mellé s így természetes, hogy nem ment a játék.

A vereség más okai: Steinbach nemrég beteg volt, most is gyengélkedő állapotban tettek a csapatba. Még hozzá egy héttel ezelőtt Szófiában lerugák s nem volt kivégvulva ebből se. Nem lett volna szabad beállítani s neki is kellett volna annyi önkritikája legyen, hogy ne vállalja a játékot.

Sepi Kolozsvárt jó volt, a triálon megsérült. Fájdó lábbal játszott, lendületes játéka emiatt elmaradt. Érthetetlen, miért cserélték ki korábban Rónayval.

Glanzmann és Schwartz gyávan játszottak. Féltek az energikus lengyel hátvédektől.

A csatársorban csak Dobay volt jó, bár több gólhelyzetet kihagvott. Bodolának nem volt szerencséje, Kovácsnak ugyanugy.

A vereségre van elég magyarázat. Lelki okok, összeállítás, baklövés, játékosok nemvárt csődje, de a legfontosabb ok mégiscsak az, hogy a lengyelek kitűnően játszanak. Pár év alatt nagyot fejlődtek, viszont Románia sülvett. A magyar amatőröktől, a bulgároktól, jugoszlávoktól s most a lengyelektől kikapni: a sülvetés kétségtelen jelei. Ime a haragtartás, a nemzetközi érintkezés hiánya, a túlnőrzetes külpolitika, a magyar-román sportháboru eredménye!

Sz. G.

★ DR. TOTIS BÉLA. Levelek a fiatalhoz. Az ifjúság nemi problémái c. alatt írta meg a mai idők legszenzációsabb és legérdekesebb könyvét. Az orvos, az íróművész minden felkészültségével, lebilincselő módon tárja elénk az ifjúság nemi problémáinak legtitkosabb, legféltettebb kérdéseit. Szinte kínos őszinteséggel rántja le a leplet azokról a hazug és nap-nap után előforduló problémákról, melyeket szeméremből, szerelemből és felelősségtől való irtózástól, vagy az előítélet elől való félelemből nem merünk egymásnak megmondani. Egy kegyetlen reflektor ez a könyv, mely minden sorával, minden szavával önmagunkba és másokba világít. Egy röntgen apparátus ez a könyv, mely átvilágít a testen, a lelken, az agyon, s mintha egy igazmas filmet néznénk végig, úgy teszi lehetővé, hogy a legkülönbözőbb természeti egyéneket megismerjük. Ára 95 lej., vidékre portóval 95 lej. utánvétellel 105 lej. — Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-től

ANTINEVRALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

Kis Közgazdasági Hírek

ELADÓ A TEMESVARI MÜMALOM

Temesvár, október 4.

A budapesti Molinim Rt., amely a Viktória konszern felszámolója a konszern tulajdonában levő temesvári Mümalom hatalmas gyártelepét áruba bocsátotta. A Molinim hatvanmillió lejt kér a telepert, amelyet azonban szakkörökben sokalnak, mert a malom üzembehelyezése további nyolcmillióba kerül.

A Mümalom, mint ismeretes, előbb a Prcháska malom bérlete, de mintegy két éve a Bega malom bérli. A malom teljes kapacitása esetén 36 vagon lisztet tud naponta kiörölni.

A MONOPOL UJABB RENDELETBEN SZIGORITJA MEG AZ OLAJ ÉS PETROLEUM ÁRUSÍTÁST

Bukarest, október 4.

A Monopol vezérigazgatósága két új rendeletet adott ki a növényolajra és a petroleumtermékekre vonatkozólag. Az első szerint a gazdák az általuk beszállított magvakból évenként 7 kiló adoménis olajat sajtolhatnak egyes családtag részére, de csak a vámmalmok mellett vagy a szövetkezetek által fenntartott sajtólókban, ha azok nem gyártanak eladásra is olajat. Minden más malom csak akkor sajtolhat, ha működési engedély van és előre lefizeti a forgalomba hozandó olajat. Ez ugy az eladásra szánt, mint a növényolaj gyárakra vonatkozik.

A petroleumtermékekre vonatkozó rendelet szerint a petroleumgyárosok és a petroleumtermékraktárosok nem adhatnak el árut senkinek, ha az elszállításához a vevő nem rendelkezik olyan ciszternákkal, amelyek hivatalosan verifikálva vannak. A taxált petroleumtermékek raktárainak tulajdonosai vagy bérleti nem engedhetik meg semmiféle denaturált vagy nem denaturált petroleumtermékek raktározását, csak ugy, ha a ciszterna kísérője felmutatja az ellenőrző füzetet, amelyben el kell ismerniök az áru átvételét.

Az ellenőrző füzetek kiadását október 20-ig kell kérni.

A törvény ellen vétők termékeit elfogják kobozni, a tulajdonos ellen pedig eljárást indítanak.

SULKULÖNBÖZETNEL HUSZSZOROS BIRSÁG

Bukarest, október 4.

A posta és távirda vezérigazgatósága értesítette az összes postahivatalokat, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok által mértelgelve feladott csomagok súlyát a legközelebb ellenőrzéskor és a súlykülönbözetet helyesbítsék.

A rendeltetési postahivatalnál esetleg felfedezett súlytöbbletet az esedékes díj huszszorosát kell fizetni. Ezt a büntetésjellegű többlet díjat a postai közegből, illetve a feladótól kell beszédni.

MILLIÁRDOS PER A CFR. ÉS EGY NE-MET MOZDONYÉPÍTŐ GYÁR KÖZÖTT

Bukarest, október 4.

1912-ben a Deutsche Eisenbahngesellschaft 30 mozdonyt és 170 vasúti kocsi szállított Romániának, 8 millió 500 ezer aranyárka értékben. A német vasúti társaság és a román állam közt az volt a megállapodás, hogy a CFR az összeget két év múltán 5 egyenlő részletben fizeti meg. Az első ilyen részlet 1915-ben lett volna esedékes. Azonban Románia közben szintén beleavatkozott a világháborúba és így a részletet már nem fizette.

A németek a háboru után beperelték a CFR-t, amely az ügyet három fórum előtt elvesztette. 1927-ben aztán jogerős lett az ítélet és kötelezték a CFR-t, hogy adósságát évi egy milliárd aranyárka részletekben fizesse ki.

Az első egy milliót kifizették, a további esedékekre azonban mindig haladékot kértek, sőt a múlt évben Jonescu vezérigazgató már azzal tagadta meg a fizetést, hogy a bíróság annak idején nem vette figyelembe a valuta-különbözetet, sőt perújítási kérelmet adott be, azzal az indoklással, hogy a szállító gyár annak idején 30 évi jótállást vállalt a küldeményekért, amelyek azonban a háboru alatt tönkrementek.

Az iflvi törvényszék az ügyben november 3-ra tüzte ki a tárgyalást.

B. L. 7. OLDAL

OKTÓBER 6

Vascsőudvar

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezetési és egészségügyi berendezési tárgyban

KERTÉSZ HENRIK Brassó. Telefon 552.

Családi ház, vagy lakás

4-5 szoba, modern, butor nélkül október 15. vagy 25-ikére kerestetik. Válasz „Suedez” alatt a „Saxonia” hirdetési irodához kéri

Az érzelmeszedés korai „halál” jelent!

Egy orvos beszél hozzád!

Most jelent meg!!

Az érzelmeszedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése.

Irta:

Dr. Bucsanji Gyula e. t. tanácsos, főorvos

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érzelmeszedés lényegével, az érzelmeszedés okaival, az érzelmeszedés tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni stb. Ez a nagyszerű kis könyv, értékes tanácsaival részletes utasításokat ad korunk e veszélyes betegségének megelőzésére, elkerülésére és a már meglévő betegség gyógyítására.

Ara 51.- lej, utánvételt 70.- lej.

Kapható: a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Románul tanulóknak ajánljuk a dr. DÁVID GYÖRGY-féle

ROMÁN NYELVTAN

és gyakorló könyvet, amely legalkalmasabb a román nyelvnek magánúton

TANÍTÓ NÉLKÜL

való elsajátítására, a 200 oldalas könyv ára 30 lej, keménykötésben 100 lej.

Elvan ismerve, hogy legjobban a dr. Dávid-féle

ROMÁN SZÓTÁR,

mely részenként több mint 24 ezer szót tartalmaz. — A magyar román rész 1000 szót, a román magyar rész szintén 1000 szót. A két rész egész vászonra kötve 180 L.

Mellényzsebben hordozható

LILIPUT

román szótár a két rész vászonkötésben 50 lej. — Fenteket a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Közhaznu Családi Könyvtár

Egy kötet ára 20 lej

K. Beniczky Irma: *Furcsaságok a divat történetéből.* (A divat szélsőségei, elmúlt korok erkölcsi, asszonyok, férfiak különös hóbortjai.)
K. Beniczky Irma: *A babonák világából.* (Kártyavetés, jóvendőmondás. Vampyr-hit. Spiritizmus.)
Riecke: *Anyák könyve.* (Hogyan neveljük, hogyan ne neveljük gyermekeinket.)

K. Beniczky Irma: *Illemtan. A leányérzelem világa.* (Leányok tanácsadója az élet döntő kérdéseiben. Utmutató az érzelmek világában.)
K. Beniczky Irma: *A beteg-konyha.* (Ételek és italok legcélszerűbb készítési módja, betegek és lábadozók számára, 220 recepttel.)

Dr. Steiner—Beniczky: *A gyermek testi nevelése.* (Hogy kell egészséges gyermeket nevelni.)
Mathwees—Gaál M.: *A boldogulás könyve.* (Szerencse és balszerencse. Az emberekkel való bánásmód. Az életrevalóság. A pénz haszna és kára. A pihenés nélkül való munka.)

Dr. Nemes György: *A háztartás kémiaja.* (A hus és konzerválása. Szesz és likőrök. Szappan és illatszerek, stb.)
Dr. Wiel—Beniczky: *A diétás konyha.* (Betegek, gyengélkedők ápolásánál nélkülözhetetlen kézikönyv. Receptek, tanácsok, szakszerű magyarázatok.)

K. Beniczky Irma: *A mindennapi életből. Élelmiszerek és mérgek.* (A mérgek felismerése a háztartásban. Tápláló és ártalmas növények.)
Vörös Eszter: *Gazdaasszonyok könyve.* (A háztartás, a kertészet. A gazdaság. A baromfitenyésztés.)

Falke—Beniczky: *A lakás művészete.* (Hogy tehetjük leggyorsabban lakásunkat széppé és otthonossá?)
K. Beniczky Irma: *A mindennapi életből. A konyha tudománya.* (A jó és rossz, a tápláló és ártalmas ételek. Vegyeszet a konyhában.)

K. Beniczky Irma: *Az egészség szabályai.* (A betegápolás könyve. A szép otthon. A nő kötelességei. A baromfi udvar.)
Dr. Klenke—Beniczky: *Szépségápolás.*

Dr. Sikor József: *Miben különbek a nők a férfiaknál.* (A házasságok könyve. A tökéletes feleség. A baromfi udvar.)
Kalócsai Róza: *A házasság könyve.*

Pósta megrendeléseket az összeg és 10 lej portó beküldése ellenében azonnal elintézi a
Brassói Lapok Könyvosztálya

Primăria Municipiului Braşov.

No. 22.378—19032.
Serv. Technic.

HIRDETÉMÉNY.

Közhírre tétetik, hogy Brassó város tanácsa a Pojánáról egy parcellázási tervrajzot készít, a mire a szükséges felméréseket megkezdte.

Felkéretnek ennek folytán a pojánai érdekelt földbirtokosok, hogy Brassó város közegeinek a birtokukon való szabad közlekedést, valamint a szükséges megjelölési cövek és kövek elhelyezését engedjék meg.

Felkéretnek ezenkívül a földbirtokosok, hogy a birtokuknak határait saját érdekükben cövekkel lássák el, úgy, hogy az említett tervrajz minél pontosabban elkészíthető legyen.

Bővebb felvilágosítást a helyszínen lehet beszerezni.

Braşov, la 27 Septembrie 1932.

Comisia Interimară,
Preşedinte: Secretar general:
Dr. Garoiu m. p. Maxim m. p.

Serviciul Technic:
Ingenieur: Socol m. p.

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legújabb bővített kiadása, több száz kitűnő magyar konyhareceptet tartalmaz.

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tésztáskönyv, többszáz recepttel. Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű tészták csuszától a legfinomabb torták, krémek és torta készítéséhez. Összeállította Krékó Libor Etelka. Egyetlen háztartás sem nélkülözheti. Ara 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Jó állapotban levő külső gummit vennék sürgősen 1929. „Ford” személykocsinhoz. Bar-tók, Covasna II. 19481

Jól bevezetett fodrász-üzlet olcsón és sürgősen eladó. Cím 1947 szi. alatt a brassói kiadóban.

Szükségünk van aranyra,

ezért ezt a mai magas értékének megfelelő árban váltjuk be, hogy az idény karácsonyra is, saját műhelyünkben izlésesen készített modern újdonságokkal várhas-suk vevőinket.

OSTERSETZER H. és Fiai
ékszerészek
Brassó, Főter, Buzasor 7.

Lakás

Kettő szoba konyha felépítésére ajánlatot kérünk. Rádió üzlet, Brassó, Weisz Mihály-utca 22. 19483

Kiadó modern II. emeleti lakás, Brassói Népbank Rtsg-nál, Brassó, Regele Carol 51. 19482

Keresek üres szobát, vagy szoba konyhát belvárosban, vagy közelében, lehetőleg azonnalra. Cimeket „Szerény, pontos” jelígre a kiadóba kérek. 19484

Levelezés

BÉLA válasz ment. 19485

Vegyes

Impotenciát azonnal megszüntetünk. Válaszbélyeges leveleket brassói kiadóba kérünk „Diszkrét” jelígre. 19486

IDEGESSÉG és ÜSZTÖNÉLET

Irta: Dr. FELDMANN S. ideg orvos. — II. kiadás. 140 oldal. Ara 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés.

Irta: dr. VONÓ János tanársegéd.

Ara 60 Lei.

Kapható: Brassói Lapok Könyvosztályában

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó). Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Marosvásárhely,** Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — **Temes,** Arad- és Krassószörényvármegyék: Némady Gábor (Temesvár, I. Str. Lonovici 5). Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-ter 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Új:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curthes 3, volt Var-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszeben:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilágy-somlyó:** Helperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MO' T JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A ménterápció zavarai. — Méh és petefészek gyulladások. — Hüvely és méhbetegségekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemibetegségek. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vízketgről. — Végbélsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Irta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos, a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ara 102 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulásai. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Belegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csálódott szerelmesek házassága. — A boldog szerelem hármasságban: Értelm, szenvedély és lelkiesség. — A házasság nem gyógyszer az abnormális szexualitásnak. — Meddig mehet az ösztönös házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házibarat. — Kizdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-élű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egyenlőség. — A monogámia. — A flört. — Üregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül? — A nemek teljes egyenjogúsága. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára fűtve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvosztályában